Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 259 (4657)
13 НОЯБРЬ 1981 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

ТОШКЕНТНИ БОҒ-РОҒЛАР ШАҲРИГА АЙЛАНТИРАМИЗ!

● **КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ ОЙЛИГИ БОШЛАНДИ**

● **ҲАММА—ҲАШАРГА**

● **ЯНГИ ХИЁБОНЛАР ВА БОҒЛАР БАРПО ҚИЛАМИЗ**

Яшил ниҳолларнинг инсон учун нақадар фойдали эканлигини ҳамма билади. Бизнинг серқуёш ўлкамизда дарахтлар айниқса бебаҳодир. Улар соя-салқин ташлабгина қолмай, ёзнинг иссиқ кунлари учун жуда зарур бўлган мўътадил ҳаво билан таъминлайди. Шунинг учун Ўзбекистон пойтахтини кўкаламзорлаштиришга муҳим эътибор берилмоқда.

Мана, бир неча рақамларни келтирамиз. Фақат ўтган йилнинг куз ва шу йилнинг баҳор фаслларида шаҳримизда 749,8 минг туп дарахт ва бир миллион саккиз юз минг дона яшил тўсиқ ўтқазилди. Ана шу кўчатларнинг деярли барчаси кўкарди. Бу ободончилар билан биргаликда жонажон шаҳарларини ободонлаштиришда фаол иштирок этаётган юз минглаб тошкентликлар меҳнатининг самарасидир. Ишдан бўш вақтларида, ўқишдан кейин азиз ҳамшаҳарларимиз кўча ва турар жой кварталларида ободончилик ишларини олиб боришди, кўчатлар ўтқазишди.

Шу яхши анъана бу йил кузда ҳам давом эттирилади. Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг куни кеча қабул қилган қарорига кўра 1981 йилнинг 10 ноябридан 10 декабригача шаҳримизда кўкаламзорлаштириш ойлиги ўтказилади. Ойлик давомида 1061,7 минг туп дарахт ва яшил тўсиқ ўтқазилади. Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг бўлим ва бошқармалари ойлик юзасидан бошланган тадбирларни ҳар бир коллективга етказишлари, уларнинг бажарилиши устида мунтазам назорат ўрнатишлари лозим.

Кўчат ўтқазишнинг юксак савияда олиб борилиши, ирригация шохобчаларининг ўз вақтида ремонт қилинишига алоҳида эътибор бериш керак. Марказий кўчаларга майдон ва хиёбонларга қайин, чинор каби яхши салқин берадиган дарахтларни ўтқазиш зарур. Район ободонлаштириш бошқармалари албатта кўчатларнинг агретехника қоидаларига риоя қилган ҳолда ўтқазилишини таъминлашлари керак. Ойликнинг боришини вақти-вақти билан кўкаламзорлаштириш бўйича район штабларининг йиғилишларида тинглаб туриш лозим.

Қарорда ҳар бир районда ижодий группа ташкил этилиб, бу группалар кўкаламзорлаштириш, шаҳарнинг безаш ва кичик формадаги архитектура элементларини жойлаштириш ишларига раҳбарлик қилишлари лозим, деб таъкидланади. Группа составига архитекторлар, рассомлар, агрономлар ва бошқа касбдаги мутахассислар жалб этилиши керак. Улар қаерда хиёбонлар ташкил этиш, қаерга дарахт ва яшил тўсиқлар ўтқазиш кераклигини аниқлашлари, шунингдек намунали кўча, турар жой массивларини ташкил этиш ҳақида ўз таклифларини киритишлари лозим.

Ижодий группалар зиммасига керакли аттракцион, арғимчоқ, ва шу каби жиҳозлар билан таъминланган хиёбонлар, дам олиш зоналари, болалар майдончаларини бунёд этишга доир таклифларни кўриб чиқиш вазифаси юкланади.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияларига ойликни мунтазам ёритиб бориш таклиф этилади.

СССРнинг 60 йиллигига— 60 зарбдор ҳафталик

ЙИЛЛИК ПЛАН— МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ШАҲАР ИНДУСТРИЯСИ ОДИМИ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 64 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарган Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтага турдилар.

Шу кунларда шаҳар корхоналарида йилнинг январь-октябрь ойлари учун шаҳар индустрияси ишига якун ясалмоқда. Ўзбекистон пойтахтининг саноат, транспорт ва алоқа корхоналари коллективлари маҳсулот реализация қилиш бўйича ўн ойлик планни 101,8 процент бажардилар. Меҳнат унумдорлиги топшириққа нисбатан 102,7 процентни ташкил этди.

Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5,8 процент ўсди, меҳнат унумдорлиги эса 1980 йилнинг январь-октябрь ойларига нисбатан 4,2 процент юксалди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг 74.1 процент ўсишига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди.

Шаҳар районларида йилнинг ўтган ўн ойи мобайнида ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати ва планнинг бажарилиши қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

Шаҳар районлари	Реализация бўйича планнинг бажарилиши (процентларда)		Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати (процентларда)			1981 йилнинг январь-октябрь ойларида социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши (процентларда).
	1981 йилнинг октябрь ойида	1981 йилнинг январь-октябрь ойларида	реализация бўйича	ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	меҳнат унумдорлиги бўйича	
Шаҳар бўйича	104,6	101,8	104,1	105,8	104,0	116,7
Акмал Икромов райони	103,6	102,1	104,3	105,8	105,0	168,7
Киров райони	103,3	102,6	100,0	102,0	102,9	220,0
Куйбишев райони	101,2	101,3	103,1	103,5	102,8	136,0
Ленин райони	101,4	100,6	105,2	105,6	104,8	64,5
Октябрь райони	103,3	102,6	106,4	108,4	105,1	130,0
Собир Раҳимов райони	102,1	102,6	107,4	109,9	106,7	126,9
Сергели райони	110,1	100,7	108,5	107,9	105,1	39,5
Фрунзе райони	107,0	100,9	103,8	103,9	101,1	138,5
Чилонзор райони	102,7	103,3	105,1	106,1	102,0	115,9
Ҳамза райони	107,8	102,3	103,0	106,8	105,8	113,8

Шаҳарнинг барча районлари товар-маҳсулот реализация қилиш давлат топшириқларини бажардилар.

Тошкент саноати 1981 йилнинг ўтган ўн ойи мобайнида пландан ташқари 47 миллион 413 минг сўмлик, шу жумладан планга қўшимча Акмал Икромов райони 2109 минг сўмлик, Киров райони 3724 минг сўмлик, Куйбишев райони 5712 минг сўмлик. Ленин райони 2417 минг сўмлик. Октябрь райони 4809 минг сўмлик, Собир Раҳимов райони 4760 минг сўмлик, Сергели райони 1075 минг сўмлик, Чилонзор райони 2278 минг сўмлик. Ҳамза райони 1760 минг сўмлик. Фрунзе райони 2909 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар ва реализация қилдилар.

«Узбекхлопкомаш»нинг машинасозлик. ҳисоблаш техникаси ремонти. «Ташавтоматика», газ аппаратлари, 3-ун. электротехника. электрон техника, «Ташхимсельмаш», «Миконд», «Ташэлектромаш», шампан виноларии, «Средазгазавтоматика» заводлари; «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Чевар» тикувчилик, «Энергостройиндустрия». «Қизил тонг» тикувчилик. кўн галантерея ва спорт буюмлари. «Матбуот» полиграфия, «Тошкентмрамор», «Тошкент» мебель, «Узвторцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмалари, миллий чолғу буюмлари, тўқимачилик-галантерея, бош кийимлар, кўн галантерея буюмлари 2-пойафзал фабрикалари, сут, «Жилстрой» трестининг 3-йирик панелли. Пардозлаш трестининг қурилиш материаллари, Тошкент винолари 1-ва 2-уйсозлик комбинатлари ва шунингдек «Узбекэнергоремонт», «Промгражданстрой»нинг ишлаб чиқариш корхоналари бошқармаси ва бошқа корхоналар ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш бўйича юксак суръатларга эришдилар.

Кўпгина корхоналар ўз шартнома мажбуриятларини амалга ошира бориб, муҳим халқ хўжалик буюмлари ишлаб чиқариш бўйича ойлик планларини муваффақиятли удлаладилар.

Шу билан бирга 1981 йилнинг январь-октябрь ойларида маҳсулот реализация қилиш планини шаҳарнинг икки корхонаси бажаролмади. Тепловоз-ремонти заводи (Ленин райони), ошхона ва бошқа мебеллар заводи (Сергели райони) шулар жумласидандир. Улар 3369 минг сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилолмадилар.

Шаҳар корхоналарида «СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигига—60 зарбдор ҳафта» шиори остида социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Меҳнат коллективлари мамлакатимиз ҳаётидаги бу шонли санани муносиб кутиб олиш учун ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилмоқдалар. Ишлаб чиқаришнинг ички резервларини қидириб ишга солмоқдалар.

Москва остоналарида немис-фашист газандаларининг устидан қозонилган ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун коммунистик шанбалик ўтказишга тайёргарлик ишлари фаоллик билан олиб бориляпти. Ҳар бир килограмм металл, ёқилғи, киловатт-соат электр энергияси ҳисоб-китобга олинмоқда. Барча тежалган материал ресурслар ҳисобга олиниб, 5 декабрда ана шу тежалган хом ашё ҳисобига, тежалган электр энергияси ёқилғи ҳисобига ишлаш учун ҳаракат қилиняпти.

Шу куннинг муҳим вазифаси — беш йилликнинг биринчи йили топшириғини муваффақиятли бажаришдан, кам маблағ сарфлаб, кўплаб халқ хўжалик буюмлари ишлаб чиқаришдан иборатдир.

МАШИНАСОЗЛАР ҲИММАТИ

Ватанимиз пойтахтида бошланган СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор меҳнат ҳафтаси ўтказиш ташаббуси пойтахтимиз меҳнаткашлари, комсомол-ёшлари ўртасида тобора кенг қулоч ёймоқда. «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг беш юздан ортиқ комсомол-ёшлардан иборат ишчилар коллективи ҳам бу ватанпарварлик ташаббусига биринчилар қатори лаббай, деб жавоб беришди. Жумладан, 170 ёш ишчи ўн битта комсомол-ёшлар бригадасига бирлашиб меҳнат қиляпти. Уларнинг ҳар бири уч-тўрттадан турдош касбни эгаллаган ҳолда меҳнат қиляпти.

Бирлашма комсомол-ёшларидан тузилган 5-механика йиғув цехининг токари Юрий Мор, 10-механика йиғув цехининг токари Виктор Завада, йиғувчи-слесарь Сергей Катков, фрезерчи Ринат Забиров, токарь Равил Шакуровлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ВЛКСМнинг 1982 йил май ойида бўладиган XIX съезди шарафига икки йиллик топшириқни бажариш тўғрисидаги ташаббус билан чиқишди. «Бешлар ташаббуси» деб номланган машинасозларнинг янги ташаббуслари Киров район комсомол комитетининг бюросида қўллаб-қувватланди. Ҳозирда райондаги 34 минг комсомол-ёшлар ўртасида бу ташаббус кенг қулоч ёймоқда.

Машинасозлар ВЛКСМнинг XIX съезди ҳамда СССР ташкил топганлигининг 60 йиллиги шарафига янги оширилган мажбуриятлар олиб меҳнат қилишмоқда. Жумладан, Ю. Мор, В. Завада, С. Катков бошлиқ бригада аъзолари СССРнинг 60 йиллиги байрамини ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йиллик топшириғини бажариш билан кутиб олишга аҳд қилдилар. Комсомол-ёшларнинг ўз устозлари— коммунистларга тенглашиб ғайрат-шижоат билан қилган меҳнатлари туфайли 1981 йилнинг ўтган ўн ойи мобайнида мамлакатимизнинг пахтакор хўжаликларига планга қўшимча равишда 450 минг сўмлик сеялка, кўрак чувиш, подбор териш машиналари тайёрлаб етказиб берилди.

ҲАММА ҲИССА ҚЎШАДИ

Бугунги кунда шаҳримиздаги булка-кондитер комбинатида меҳнат қилаётган 1510 кишидан иборат коллективда 1320 киши ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақада фаол қатнашмоқда. Бу социалистик мусобақага бирлашманинг 200 кишидан ортиқ коммунистлари, юзлаб комсомол аъзолари раҳбарлик қилишмоқда.

Бирлашмада 62 та бригада янгийўлликларнинг «Қолоқларсиз ишлайлик» ташаббуси асосида меҳнат қилмоқда. Республикамизнинг 13 ишлаб чиқариш илғорлари бошлаб берган ташаббус корхона комсомол-ёшлари ўртасида кенг қулоч ёйди. Бугунги кунда Тураб Ҳошимов, Юрий Кожевников, Эдуард Курчиянц, Али Комилов бошчилик қилаётган қандолатчилар бригадалари бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилишган. Улар СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигини 1984 йил топшириғини бажариш билан кутиб олиш учун курашишмоқда.

Корхонада авж олдирилган ўзаро социалистик мусобақанинг олдинги сафида КПСС XXVI съезди делегати, 3-ишлаб чиқариш корхонасининг машинисти Ноиба Иброҳимова, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди делегати, макарон ишлаб чиқариш корхонасининг мастери Нина Семеновна Валиванная, шарқ ширинликлари тайёрлаш цехида М. Арслонбекова бошлиқ бригада аъзолари боришмоқда.

«Оқ олтин» хирмонига

12 НОЯБРГА ҚАДАР РЕСПУБЛИКАМИЗДА 5 МИЛЛИОН 797 МИНГ 494 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТАЙЁРЛАНДИ. БУ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИНГ 99,27 ПРОЦЕНТИНИ ТАШКИЛ ЭТАДИ. 11 НОЯБРЬ КУНИ РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙИЧА 0,69 ПРОЦЕНТ ЁКИ 40 МИНГ 544 ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ.

Шу куни Тошкент областида 610 тонна пахта тайёрланди. Область заршуносларининг мавсум бошидан бери уйган хирмонлари 490 минг тоннадан ошиб кетди. Бу пахта тайёрлаш планининг 115,30 процентини ташкил этади.

Мавсум бошидан бери пахта тайёрлаш планини Бухоро области 113,84, Жиззах области 108,66, Сирдарё области 104,67, Қашқадарё области 104,01, Хоразм области 102,08, Наманган области 98,49, Фарғона области 96,19, Сурхондарё области 95,15, Самарқанд области 92,0, ҚҚАССР 91,36, Андижон области 89,05 процент бажарди.

СУРАТДА: Жиззах область Пахтакор районидаги Кичанов номли совхоз пахтакорларига ҳосил йиғим-теримида ёрдам бераётган Тошкент Давлат Медицина институтининг энг яхши теримчиларидан бири— 2-даволаш факультетининг студенти А. Абдуҳамидов.

Д. Тайберг фотоси.

Тонгги газеталарда

△ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги КПСС делегацияси 10 ноябрь куни Тошкентдан Мозамбик Халқ Республикасига жўнаб кетганлиги хабар қилинган эди. Бугун газеталарда КПСС делегациясининг Мозамбикда бўлиши ҳақидаги хабарлар ҳамда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг делегация Мозамбик Халқ Республикасига келганидан кейин маҳаллий матбуот вакилларига берган баёноти эълон қилинган.

● «Кадрлар резерви» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

Пианиночилар ижодий беллашуви

БУГУН

Тошкентдаги Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР катта академик опера ва балет театрининг биносида пианиночиларнинг Бутуниттифоқ VI конкурси тантанали очилади.

Бутуниттифоқ конкурси жюриси раисининг ўринбосари, Рим шаҳрида бўлиб ўтган дирижёрлар конкурсининг лауреати, Тошкент давлат консерваториясининг ректори Зоҳид Ҳақназаров мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни маълум қилди:

— 1933 йилда Ватанимиз пойтахти Москвада пионночиларнинг биринчи конкурси бошланган эди. Бу маданий тадбир ўша пайтдан буён қизғин давом этиб келмоқда. Тошкентда 29-ноябргача давом этадиган олтинчи конкурс учун катта тайёргарлик кўрилди. У ўзининг аҳамияти ва кенг кўлами билан ижрочилик маҳорати намойиши ва ёш талантларнинг кўригидир. Ижодий мусобақада беллашиш учун келган қатнашчиларнинг орасида мамлакатимиз қардош республикаларининг кўпгина вакиллари бор. Ўзбек пианиночиларидан О. Андреева, Н. Аҳмедова, В. Кисовский, А. Шарипова, Г. Назарова, З. Назруллаевалар республикамизнинг ижрочилик маҳоратини кўз-кўз қиладилар.

Бутуниттифоқ конкурсига СССР халқ артисти, тбилисилик санъаткор О. В. Тактакашвилли раҳбарлик қилмоқда. Жюри составида машҳур совет педагоглари ва музикачилари бор.

Бундан ташқари Тошкент шаҳрида вокалистлар ва бошқа ижрочиларнинг турли кўриклари ўтказилган. Ҳозирги конкурс эса биринчи марта ташкил қилинаётир.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

Кеча

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг касаба союз комитетида шу йилнинг учинчи квартали учун социалистик мусобақанинг натижалари якунланди.

Корхонанинг 1,6 ва 22-цехлари коллективлари, шунингдек мастерлари Х. Литовкина, С. Митрофанова ва бошқалар бошчилик қилаётган сменалар совринли ўринларни эгаллашди.

Корхона йил бошидан буён 698 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилди. Бирлашманинг 300 га яқин ишчиси ҳозирги пайтда графикдан ўзган ҳолда меҳнат қилмоқда. Иккинчи цехнинг ўровчиси С. Аресовга, шу цехнинг толаловчиси А. Буровкин ва Т. Тухфатуллинга «Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили зарбдори» деган фахрий номлар берилди. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган социалистик мусобақага юзлаб ишчилар, цехлар, участкалар, сменалар қўшилдилар.

Бугун

«Баҳор» концерт залида Ўзбекистон композиторларининг янги симфоник асарларини тинглаш бошланди.

Республика бастакорлари Б. Зайдман, Н. Мурункова, Э. Немировский турли чолғу асбоблари учун яратилган ўзларининг янги асарларини тингловчилар диққатига ҳавола этдилар.

●

Ўзбекистон ССР маданият министрлиги ва республика кўргазмалар ҳамда панорамалар дирекцияси Краснодар ўлкасига республика тасвирий санъат асарларининг бир туркумини жўнатди.

Маълумки, бу ўлкадаги Ленин номли колхознинг маъмурияти у ерда тасвирий санъат асарлари галереясини ташкил этиш муносабати билан ўзбек санъат асарларига кенг ўрин берган. Шунинг учун ҳам колхоз маъмурияти Ўзбекистон рассомларининг асарларини юбориш юзасидан илтимос билан Тошкентга мурожаат этган эди.

Краснодар ўлкасига юборилган тасвирий санъат асарлари рассомлардан Р. Абдулғалимов, А. Мирсоатов, М. Когаров, А. Мирдаев, А. Циглинцев ва бошқаларнинг ижодига мансубдир.

Республика бадиий кўргазмалар ва панорамалар дирекцияси коллективи шу йил жуда кўп кўргазмаларни мамлакатимизнинг турли шаҳарларида намойиш этди. Шу кунларда Астрахань шаҳрида Ўзбекистон халқ амалий санъатига доир махсус кўргазма намойиш этилаётир. Унда 200 дан зиёд экспонат ўрин олган.

Бундан ташқари Россия Федерациясининг Ноқоратупроқ зона ўлкасидаги Новгород областида Ўзбекистон ёш рассомларининг асарлари кўргазмаси катта муваффақият билан намойиш этилаётир.

●

Шаҳримизга Свердловск, Новосибирск, Иркутск шаҳарларидан келган туристлар республика рассомлар союзининг кўргазмалар залида бўлдилар.

Меҳмонлар бу ерда очилган Ўзбекистон халқ рассомлари В. И. Уфимцев, Н. Г. Карахан ва К. П. Чепраков асарлари кўргазмаси билан танишдилар. Бу кўргазмаларда мўйқалам усталарининг жонажон ўлкамизни мадҳ этувчи жуда кўп асарлари қўйилган.

●

Республикамиз пойтахтида ер ости транспорти йўли — метро ишга туширилгандан бошлаб шу кунга қадар 268 миллион йўловчи турли манзилларга етказиб қўйилди. Транспортнинг бу воситаси йўловчиларга ҳар томонлама қулай бўлмоқда.

Ҳозирги пайтда поездларнинг тезлиги соатига 80 километргача етказилган. Ер ости темир йўлнинг бош диспетчерлиги, поезд машинистлари ва станциялардаги хизматчиларнинг ишигача бўлган барча жараёнларни бир мақсадга мужассамлаштириш натижасида ана шу тезликка эришилди.

Метро ишга тушгандан буён кейинги уч йил ичида 700 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга тадбиқ этилди. Беш миллион киловатт-соат электр куввати тежалди.

●

Республика китоб савдоси бирлашмасининг китоб экспорт бўлими коллективи жаҳоннинг жуда кўп мамлакатларидан олинган буюртмаларни адреслари бўйлаб юборди.

Экспортга жўнатилган китоблар орасида Сергей Бородиннинг «Самарқанд осмонида юлдузлар», Нодиранинг «Танланган асарлари», Барот Бойқобуловнинг «Аланга» китоблари бор.

Бундан ташқари ўзбек олими Собир Юнусовнинг «Алколоидлар» Н. Латифованинг «Бир ёшликдан бошлаб уч ёшгача бўлган болаларни жисмоний тарбиялаш», И. Акоповнинг «Қон тўхтатувчи ўсимликлар» китоблари ҳам юборилди.

Эртага

Қашқадарё областидаги Китоб халқаро кенглик станциясида Бутуниттифоқ астроном олимларининг уч кунлик кенгаши ўз ишини ниҳоясига етказади.

Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси астрономия институтининг илмий секретари Екатрина Марковна Лейбович қуйидагиларни маълум қилди:

— Бу конференциянинг Китоб кенглик станциясида учинчи марта ўтказилиши. Ушбу анжуманда 40 дан зиёд қимматли илмий доклалар тингланди. Конференцияда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. П. Шчеглов, Украина ССР Фанлар академиясининг академиги Е. Ф. Федоров, шу академиянинг мухбир аъзоси Я. С. Яцкив ва бошқалар қатнашдилар. Конференцияга мамлакатимизнинг Львов, Полтава, Иркутск, Рига, Киев каби кўпгина шаҳарлардан таниқли олимлар ҳам келишди.

●

тўқимачилар маданият саройида КПСС XXVI съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этишга бағишлаб филателиячилар клубининг кўргазмаси очилади.

Бу клуб ташкил этилганига фақаттина бир йил бўлди. Лекин унинг аъзолари сони 2 минг кишидан зиёд. Клубга «Узстроймеханизация» трестининг техника бўлими бошлиғи И. В. Форман раҳбарлик қилмоқда.

Янги тайёрланган кўргазма мамлакатимизда улуғвор беш йилликлар мобайнида бунёд этилаётган улкан қурилишлар, Тошкент шаҳрининг замонавий массивлари, маданий ҳаётимизда юз берадиган воқеаларга бағишланган. Бундан ташқари Маркс, Энгельс, Ленин ҳаёти ва фаолиятига бағишланган маркалар ҳам стендлардан ўрин олади.

телетайп лентасидан

● **ПНОМПЕНЬ.** Бу ерда марказий муассасалар ва вилоятлар раҳбар ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Кампучия Халқ революцион партиясининг шу йил май ойида бўлиб ўтган IV съезди қарорлари қандай бажарилаётганлиги ва мамлакатнинг келгуси ярим йилликка мўлжалланган ривожланиш планлари муҳокама қилинди. Кенгаш ишида Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Кампучия Халқ Республикаси Министрлар Кенгашининг раиси Пен Сован иштирок этди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш проблемаларига алоҳида эътибор берилди. Кенгаш Хитой экспансиячилари ва Америка империалистлари Кампучия халқининг революцион ғалабаларига путур етказишга тинмай уринаётганликлари муносабати билан мамлакатнинг мудофаа қобилиятини ошириш масалаларини ҳам кўриб чиқди.

● РИМ. 1981 йилда Италия экономикасининг ривожланиш якунлари қониқарсиз бўлиб чиқди. Марказий статистика институтининг хабар беришига кўра, мамлакатда шу йилнинг дастлабки уч кварталида саноат ишлаб чиқариши ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан 3,6 процент камайиб кетган. Пойафзал, тикувчилик ва металлургия санотида ишлаб чиқариш энг кўп даражада қисқарди.

● **ДАМАШҚ.** Исроил бош министри Бегин сионистлар раҳбарлиги Яқин Шарқ масаласига бағишланган Кэмп-Дэвид битимидан ташқари ҳар қандай битим лойиҳаларини рад этади деб таъкидлади. У босиб олган Қуддус шаҳрида сўзга чиқиб, Исроил Кэмп-Дэвид битимида кўзда тутилганидан бошқа ҳеч нарсага рози бўлмаслигини айтди. Бизнари борса Синайдан кетишимиз. ва фаластинликлар бирдан-бир нарса — у ҳам бўлса маъмурий автономияни умид қилишлари мумкин, деб айтди у.

● ЖАКАРТА. Индонезия халқи 10 ноябрда Қаҳрамонлар кунини нишонлади. Бундан 36 йил муқаддам шу куни Сурабайяда (Шарқий Ява) ана шу порт шаҳрини босиб олган Англия экспедиция корпусига қарши қуролли қўзғолон бошланган эди. Ташкил этилганига атиги уч ой бўлган ёш республикани интервенциячилар бўғиб ташлашни, мамлакатда Голландия мустамлакачилари ҳокимиятини қайта тиклашни истардилар. Индонезиянинг мустақиллиги учун олиб борилган шиддатли жангларда минглаб ватанпарварлар ўз жонларини қурбон қилдилар. 10 ноябрь куни уларнинг хотирасига миллий байрам — Қаҳрамонлар куни, деб эълон қилинди.

● **АДИС-АБЕБА.** Эфиопиянинг Иритрея вилояти маъмурий маркази — Асмарда 50 киловатт қувватли янги радио станция ишга туширилди. Радио станция «Революцион Эфиопия овози» марказий радиоси программасини олиб эшиттиради, шунингдек вилоятнинг асосий элатлари тилларида ўз эшиттиришларини олиб боради.

Эфиопия меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссияси Марказий Комитетининг аъзоси, комиссиянинг Эритрея вилоятидаги вакили Даунт Вольде — Георгис радиостанциянинг тантанали вазиятда ишга тушириш маросимида сўзга чиқиб, радио эшиттириш халқ оммасининг умумий билими ва сиёсий савиясини оширишда, марксизм-ленинизм идеологиясини кенг ёйишда муҳим роль ўйнаши зарур, деди.

(ТАСС).

Хатларга мутасадди раҳбарлар жавоби

«Тошкент оқшоми»га

• Самарқанд дарвоза кўчасининг келажаги қандай бўлади? • Брак маҳсулот ишлаб чиқаргани учун • Почта алоқаси ишидаги нуқсонларга қачон барҳам берилади? • Беморга нега қўпол муомала қилинди?

Коммунистик меҳнат зарбдори Дилфуза Исахўжаева ҳалол фидокорона меҳнати туфайли коллектив ҳурматига сазовор бўляпти. Устки трикотаж фабрикаси 1-филиалида ишлаётган бу қиз бир йўл а икки машинани бошқаряпти. Бу йил унинг ҳаётида қувончли воқеа бўлди. Корхона коммунистлари унга катта ишонч билдириб, партия сафига қабул қилишди. Шу кунларда Дилфуза юксак номни оқлаш учун ғайрат-шижоат билан меҳнат қиляпти.

А. Серков фотоси.

ПАРТИЯВИЙ ТОПШИРИҚ ҚАЙ ТАРИҚА БЕРИЛАДИ?

Мен темирйўл корхоналаридан бирида меҳнат қилиб келяпман. Ишлаб чиқаришда доимо яхши кўрсаткичларга эришишга интиляпман. Корхонамиз коммунистлари менга катта ишонч билдириб, партия сафига қабул қилишди. Мен хизмат тақозоси билан кўпинча йўлда бўламан.

Айтингчи, корхона партия комитетининг секретари коммунистларга партиявий топшириқ тақсимлаётганда ишимизнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиши керакми ёки йўқми? Нега партиявий топшириқдан бўйин товлаяпсан дейишмасмикин? Умуман шу ҳақда конкрет жавоб беришларингизни илтимос қиламан.

И. АНВАРОВ, ишчи.

И. НОРМАТОВ,
Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонти заводи партия комитети секретарининг ўринбосари.

— Ҳар бир коммунист учун партиявий топшириқларни адо этиш шарафли бурч ҳисобланади. У ишлаб чиқаришнинг қайси участкасида ишлаётганидан қатъий назар партия ташкилотининг кундалик ишида актив қатнашиши керак. Негаки, бу — коммунистлар активлигини ошириш, партия ташкилотининг ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларига ўз таъсирини кучайтириш учун муҳим восита ҳисобланади.

Ҳа, худди шундай. Лекин айрим ҳолларда корхонада у ёки бу коммунистнинг иш кўплигини ёки ишнинг ўзига хослигини баҳона қилиб партиявий топшириқдан бўйин товлаш фактлари ҳам учраб туради. Бундай ҳолларда нима қилиш керак? Аввало, партия ташкилотининг секретари ҳар бир коммунистнинг ишлаб чиқаришдаги ўрни, ишининг ўзига хослиги ва ишда қанчалик банд бўлишига қараб, доимий ёки оператив тарзда, яъни вақтинчалик топшириқлар беради. Аммо бундан ҳадеб бир коммунистга кетма-кет оператив топшириқлар бераверишн керак, деган хулоса ҳам келиб чиқмаслиги лозим.

Ана шундай ҳолларнинг олдини олиш учун кейинги пайтларда корхонамизда секретарь эмас, балки партия йиғилиши, корхона партия бюроси қарорига биноан коммунистга топшириқ бериш тобора кенг тус олиб боряпти. Бу, биринчидан коммунистга устма-уст партиявий топшириқ юклашдан сақласа, иккинчидан коммунист партиявий топшириқнинг бутун масъулиятини чуқур ҳис этади. Уни астойдил бажариш учун фидокорона ишлайди. Партиявий топшириқларни виждонан бажариш эса фақат коммунист учунгина эмас, балки бутун партия ташкилоти учун ғоят шарафли ишдир.

Корхонамизда партиявий топшириқларни дўндириб бажараётган, ишлаб чиқариш соҳасида ҳам ўз ишини қойил қилиб бажараётган кишилар кўп. Масалан, электр-машинистлар бригадири, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Николай Матвеевич Железнов айни пайтда корхона партия комитетининг аъзоси сифатида фаол иш олиб боряпти. Ёки электр аппаратлар цехи ремонтчилар бригадири Александра Ивановна Бесчетнова район Советининг депутати сифатида, корхона партия бюросининг аъзоси сифатида ҳамда ота-оналар комитетининг раиси сифатида кўпгина жамоат топшириқларини сидқидилдан адо этяпти.

Ветеранларни ранжитманг

Ҳурматли редакция! Уч ойдан бери пенсиямни ололмай сарсон бўлиб юрибман. 178-почта алоқа бўлимида пенсия пули бериладиган ҳужжатимни — порученияни йўқотишгани сабабли таъминотим ҳам издан чиқди, телефонимни узиб қўйишди. 178-почта алоқа бўлими бошлиғи ва Собир Раҳимов район социал таъминот бўлими ходимлари ҳеч қандай ёрдам кўрсатишмаяпти. Ҳар томонга қатнаб вақтим зое кетяпти. Хизмат мутасаддиларининг парвойи фалак. Шу масалани ҳал қилиб беришингизни сўраб,

Б. КАРИМОВ,
Улуғ Ватан урушининг иккинчи группа инвалиди.

Н. СИДДИҚОВА,
Собир Раҳимов район социал таъминот бўлими мудири.

— Пенсионер Б. Каримовни яхши биламиз. У пенсионер бўлса ҳам бухгалтер бўлиб ишлар эди. Негадир кейинги пайтда ишдан бўшаган. Пенсиясини ололмаётгани ҳақида бизга мурожаат қилган эди. Биз 178-почта алоқа бўлими бошлиғига пенсионер Б. Каримовга 150053 рақамли поручение бўйича август, сентябрь, октябрь ойлари учун пенсия берилишини сўраб ҳужжат бердик. Почтадагилар шунда ҳам Б. Каримовга пенсия беришмаган. Балки Б. Каримовнинг 150053 рақамли пенсия поручениесини йўқотиб қўйишганлиги, шунинг учун порученинг иккинчи нусхасини ёзиб беришимизни сўрашган. Ваҳоланки, порученинг иккинчи нусхасини район социал таъминот бўлими эмас, балки Тошкент шаҳар социал таъминот бошқармасининг шаҳар пенсия ва нафақаларни ҳисоблаш ва тўлаш маркази ёзиб бериши керак. Б. Каримов ёки 178-почта алоқа бўлимининг мутасадди ходимлари порученинг иккинчи нусхасини олиш учун марказга учрашишлари керак. Шунда ўтган ойлар пенсиясини ундириб олиш мумкин.

Н. СКУТИНА,
Собир Раҳимов район почта алоқа узели шикоятлар бюроси ходими.

— Пенсионер Б. Каримовнинг пенсия поручениеси йўқолганлиги чакки бўлган. Бунинг устига 178-почта алоқа бўлими бошлиғи М. И. Попова. социал таъминот бўлими инспектори инвалидни ўз вақтида пенсия билан таъминлашга ҳаракат қилишмаган. М. И. Попова ҳозир район почта алоқа узелида диспетчер бўлиб ишлаяпти. Унинг ўрнига 178-почта алоқа бўлимига бир ойдан буён Н. А. Николаева бошчилик қиляпти. Янги бошлиқ пенсионер С. Каримов номига поручениенинг иккинчи нусхасини олиш учун марказга кетди. Шу ҳафта давомида С. Каримовга тўрт ойлик пенсияси тўланади. Пенсия поручениеси қандай йўқолганини ҳам айтолмаймиз. Чунки, 178-почта алоқа бўлимининг собиқ бошлиғи М. И. Попова янги ишга ўтган, бетоб бўлиб ишга чиқолмаяпти. Қорақамиш 2/4 массиви, 38-уйга хизмат кўрсатувчи хат ташувчи эса, ишдан бўшаб кетган.

РЕДАКЦИЯДАН: С. Каримов хати юзасидан 178-почта алоқа бўлимига, район социал таъминот бўлимига, район почта алоқа узелига, марказий бухгалтерияга учрашилди. Уларнинг жавобларини баён этдик. Собир Раҳимов район почта алоқа узели бошлиғи С. С. Чугуевни, 178-почта алоқа бўлими бошлиғи Н. А. Николаевани ва Тошкент шаҳар пенсия ва нафақаларни ҳисоблаш ва тўлаш маркази бошлиғи А. Исмонов ўртоқлардан аниқ жавоб олиш имкони бўлмади. Редакция Тошкент шаҳар Советн ижроия комитети шаҳар почта алоқалари ишлаб чиқариш-техника бошқармасининг раҳбарлари бу ўртоқлар билан гаплашиб, натижасини редакцияга маълум қилишини кутади. Чунки ветеранларни, айниқса Улуғ Ватан уруши инвалидларини ранжитишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

ШАҲРИМ — ФАХРИМ

Эски шаҳардаги янги микрорайонлар

Ҳурматли редакция! Биз Октябрь районидаги Самарқанд дарвоза кўчасида истиқомат қиламиз. Ана шу кўчанинг ҳар иккала томонида янги турар жой микрорайонлари қурилиши ҳақида эшитдик. Бу микрорайонлар жойлашадиган территориядаги Термиз кўчаси ва Овсянников тупиклари келгусида қандай қиёфада бўлади? Самарқанд дарвоза кўчасидаги ана шу эски кўчалар қиёфаси ва бу ерда қад ростлайдиган микрорайонларнинг номлари ва чегаралари ҳақида мутасадди мутахассислар жавобини ўқишни истардик.

Самарқанд дарвоза кўчасида истиқомат қилувчилар:
Ф. Муҳитдинов, И. Ҳакимов, А. Сулаймонхўжаев ва бошқалар.

Э. ИСАМУҲАМЕДОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Архитектура-планлаштириш Бош бошқармасининг бўлим бошлиғи.

— Тошкентни ободонлаштириш ва эски шаҳар территориясини қайта қуриш бўйича бош план ва истиқбол режаларига мувофиқ Чорсу ва Оқтепа майдонларини туташтирувчи Самарқанд дарвоза кўчасининг ҳар иккала томонида янги турар жой микрорайонлари қурилади. Бу микрорайонлардан дастлабкиси «Чорсу» деб номланган бўлиб, у асосан Самарқанд дарвоза кўчасининг «Москва» меҳмонхонаси орқасидаги ўнг томонидан бошланиб, шу кўчадаги мактаб биносига қадар давом этади. Бу микрорайонни шарқ томондан Самарқанд дарвоза кўчаси, ғарбий-шимолдан эса «Марказ-26» квартали ўраб туради. Шу кунларда ана шу микрорайон қуриладиган территориядаги эски, пастқам биноларни бузиб, янги кўп қаватли уй-жой бинолари қурилиши учун майдон ҳозирланмоқда. Бу микрорайонни Тошкентнинг 2000 йиллигига қадар комплекс равишда қуриб фойдаланишга топшириш кўзда тутилган.

Самарқанд дарвоза кўчасининг ана шу ўнг томонидаги «Чорсу» микрорайонидан кейинги территорияси «Самарқанд дарвоза» микрорайони учун ажратилган. Газетхонларнинг юқорида келтирилган хатида айтилган Термиз кўчаси ва Овсянников тупиклари ҳам ана шу микрорайон территориясида жойлашган. Шуни айтиш керакки, Самарқанд дарвоза микрорайони қурилиши ушбу беш йилликнинг кейинги йилларига мўлжалланган. Шунинг учун ҳам микрорайон қурилиши бошланишидан олдин бу эски кўчалар ва уларда жойлашган пастқам уй-жойлар бузилиб, янги қурилишлар учун территория ҳозирланади.

Самарқанд дарвоза кўчасининг шарқий-жанубидаги чап томони бўйлаб ҳам иккита янги микрорайон қурилади. Улардан бири Фурқат, Ўзбекистон ва Самарқанд дарвоза кўчалари оралиғида жойлашиб «Қоратош» деб номланади. Бу микрорайондан жанубroқдаги навбатдаги микрорайон эса «Қатортол» деб номланади. Лойиҳага мувофиқ Самарқанд дарвоза кўчаси, Оқтепа канали ва келгусида қуриладиган «Оқтепа» микрорайонлари оралиғидаги ана шу янги турар жой квартали территориясидаги мавжуд планли обод уй-жойлар сақлаб қолинади. Шу кунларда «Ташгипрогор» институтида лойиҳаланаётган бу янги микрорайонлар шаҳримизнинг Октябрь районини янада ободонлаштириш ва кўркамлаштириш мақсадларига қаратилган.

КЎЧА ОБОД БЎЛАДИ

Биз истиқомат қилаётган Циолковский кўчаси пойтахтимизнинг катта кўчаларидан бири ҳисобланади. Кўп аҳоли яшайдиган ушбу кўча қанча обод ва кўркам бўлса шунча яхши. Кўпгина озиқ-овқат магазинлари, ташкилот ва маъмурий бинолар кўчага чирой бағишлаб турибди. Лекин бизни кўчанинг ободонлиги масаласи анчадан буён қийнаб келади. Кўчада беш—олти йил бурун қазилган ариқлар ярми бетонлаштирилган, ярми эса бутунлай ташландиқ ҳолда ўт босиб ётибди. Баъзи жойларда эса ариқлар кўмилиб кетган, Йўлакларнинг қиёфаси ҳам кишини қувонтиролмайди. Дарахтлар, ниҳоллар сувсизликдан ёз бўйи қовжираб ётади.

Автобус бекатларининг аҳволини кўриб ачинади одам. Баъзи бекатларда соябон бўлса, ўтиргичлар йўқ, баъзи бекатларда эса умуман соябон ҳам, ўтиргичлар ҳам йўқ. Шу хусусда бир неча марта тегишли ташкилотларга мурожаат қилдик, лекин улардан фақат мавҳум жавоблар олдик. Кўчамиз шундай ташландиқ бўлиб қолаверадими?

С. Салимова, А. Маркаев, М. Эргашев, А. Иванов, С. Қосимхўжаев, Т. Ибодов, М. Павлов, В. Тараненко, М. Абрамов, Ф. Болтаев ва бошқалар.

А. РАҲИМОВ,
Куйбишев район ободонлаштириш бошқармаси бошлиғи.

Циолковский кўчаси истиқоматчиларининг кўчанинг ҳозирги қиёфаси ва уни ободонлаштириш хусусида қайғуриб, қилган шикоятлари ҳақли шикоят, албатта. Ушбу кўча истиқболи районимизнинг барча кўчалари сингари бизнинг диққат марказимизда турибди. Бу ерда баъзи қурилишлар, бузиш ишлари олиб борилгани учун биз мўлжаллаган айрим ободонлаштириш ишлари бироз муддатга кечиктирилди.

Шу кунларда район архитекторлари мазкур кўча истиқболининг яхлит лойиҳасини яратиш устида иш олиб боришмоқда.

Циолковский кўчасида баҳордан бошлаб катта ободонлаштириш ишлари олиб борилади. Бу ишлар Тошкентнинг 2000 йиллиги нишонланадиган кундан беш ой олдин бажарилиши планлаштирилган.

Дарахтлар ва ариқлар масаласига келганда ариқлар қиш давомида тозаланиб, улар сув бемалол оқадиган қилиб қўйилади.

Пенсия кутяпмиз

Бизга Акмал Икромов районидаги 166-почта алоқа бўлимидан пенсия келтириб беришарди. Кейинги пайтда ойнинг белгиланган кунидан кечикиб келтиришяпти. Пенсия кутиб бир неча кунлаб уйда ўлтиришга тўғри келяпти. Бунинг сабабини почтальондан сўрасак, у бизга: «Кассада пул йўқ», деб жавоб қиляпти.

А. Турдиев, Р. Бекназаров, пенсионерлар.

З. КАЛЬЧЕНКО,
Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси почта алоқаси бўлимининг бошлиғи.

— Ҳақиқатан ҳам А. Турдиев, Бекназаров каби пенсионерларнинг пенсиялари район социал таъминот бўлими томонидан белгиланган муддатдан кечикиб борганлиги тўғри. Чунки, 166-почта алоқа бўлими Тошкентнинг Сергели, Фрунзе, Ленин ва бошқа районларидаги алоқа бўлимлари каби пенсияларни уйлар навбати бўйича тақсимлашнинг янги методига ўтган. Бу методга почтальонларга қулайлик туғдириш мақсадида, яъни улар ҳар куни бир уйнинг бир неча квартираларига кириб вақтларини ўтказмасликлари учун ўтилди. Бунда пенсионерлар ўзлари учун тегишли пенсияларни бир-икки кун фарқи билан оладилар.

Почтальоннинг, кассада пул йўқ, деб қилган жавоби юзасидан 166-почта алоқа бўлимининг пенсионерларга ҳақ тўлаш учун пул ажратиш тўғрисидаги заявкаси текшириб кўрилганда Акмал Икромов район алоқа бошқармаси томонидан тўла қондирилаётганлиги маълум бўлди.

РЕДАКЦИЯДАН: Агар 166-почта алоқа бўлими пенсияларни уйларнинг навбати бўйича тарқатиш методига ўтган бўлса, нима учун бу ҳақда пенсионерлар огоҳлантирилмаган ва ҳар бир уйга пенсия тарқатишнинг аниқ муддати белгиланмаган? Қулайлик фақат почтальонларгагина эмас, балки аввало меҳнат ветеранлари, кўп болали оналар ва ногиронларга ҳам яратилиши керак.

Масъулиятсизлик оқибати

Яқинда ОТК ходимлари мен кун бўйи тайёрлаган деталларни брак қилишди. Кейин аниқланишича, бунда айб менда эмас, балки бизга хом ашё етказиб берган цех ишчиларида экан. Шундай бўлса ҳам менга шу кун учун тўлиқ ҳақ тўлашмади: иш ҳақимнинг учдан икки қисмини беришди. Наҳотки, шу тўғри бўлса?

К. ЛАТИПОВ, «Узбексельмаш» заводи ишчиси.

А. ҲАСАНОВ,
«Главсредазирсовхозстрой»нинг «Промстройматериали» трестига қарашли ёғочни қайта ишлаш комбинати юрист-консультанти, Тошкент область касаба союзлари Советининг штатсиз инспектори.

— Агар ишчилар маҳсулот тайёрлаш жараёнида эҳтиётсизлик оқибатида материаллар, яримфабрикатлар, буюмларни яроқсиз ҳолга келтирсалар, бунда улар брак натижасида келтирилган зарар миқдорида, аммо брак аниқланган кунгача бўлган ўзларининг ўртача ойлик маошларининг учдан икки қисмидан ошмаган миқдорида моддий жавобгарликка тортиладилар.

Ишчи келтирилган зарарни ўз ихтиёри билан қоплаши мумкин, пулни корхона кассасига топшириш, маҳсулотнинг бузилган жойини тузатиш ёки (маъмурият билан келишган ҳолда) ишчи маҳсулотга тенг қимматга эга бўлган бошқа буюм топшириши мумкин.

Агар зарар ихтиёрий равишда қопланмаса, маъмурият судга мурожаат қилади. Брак маҳсулот ишлаб чиқарилганлиги туфайли келтирилган зарарни компенсация қилиш ишлари бўйича бир йил муддат белгиланган.

Тўлиқ брак учун иш ҳақи тўланмайди, қисман (маҳсулотдан қайси даражада фойдаланиш мумкинлигига қараб) брак учун қисқартирилган миқдорда ҳақ тўланади. Меҳнаткашларнинг айбисиз сифатсиз маҳсулот ишлангани учун тариф ставкасининг учдан икки қисми миқдорида ҳақ тўланади. Қисман брак учун қисқартирилган нарх бўйича (маҳсулотдан қай даражада фойдаланиш мумкинлигига қараб) ҳақ тўланади. Бироқ бу ҳақ тариф ставкасининг учдан икки қисмидан кам бўлмаслиги керак. Брак ишчининг айбисиз. ОТК ходимлари маҳсулотни қабул қилиб олганидан сўнг аниқланган бўлса, ишчига ҳақ ишга яроқли маҳсулот баробарида тўланади.

Сифатсиз маҳсулотларни ишлаб чиқармасликнинг олдини олиш чораларини ўз вақтида кўрмаганлиги учун корхона бошлиқлари ва бўлим бошлиқлари. уларнинг ўринбосарлари бир ойлик маошлари миқдорида, яъни оддий ишчиларга нисбатан юқорироқ миқдорда моддий жавобгарликка тортиладилар.

Брак маҳсулотларни ишлаб чиқарганлик учун моддий жавобгарлик интизомий жазога тортишни ҳамда ишлаб чиқаришда йўл қўйган хатолари учун тегишли мукофотдан маҳрум қилиш каби тадбирлар кўришни чекламайди (ЎзССР Меҳнат қонунлари кодексининг 142-моддаси) ва СССР Олий Суди Пленумининг 1977 йил 23 сентябрдаги қарори).

Ижобий ҳал этилди

Биз Қорасув—4 массивидаги янги уйларга кўчиб келганимизга етти-саккиз ой бўлди. Лекин шу пайтгача янги массив аҳолисига қайси алоқа бўлими хизмат кўрсатиши маълум эмас. 3-«А», 3-«Б» ва 5-уйларга ҳатто почта яшиклари ўрнатилмаган. Бунинг устига 1982 йил учун газета ва журналларга обуна тугаяпти. Биз эса қайси алоқа бўлимига мурожаат қилишни билмаймиз. 187-алоқа бўлимига борсак, 197-алоқа бўлимига юборишади. Улар эса буларга...

А. УМАРОВ, У. ЭГАМБЕРДИЕВ.

Бизга 132-алоқа бўлими яхши хизмат кўрсатмаяпти. Газеталарни ўз вақтида олмаяпмиз. Почтани ёш болалар тарқатиб юришади.

Н. ТОЛИПОВ.

Т. НАЗАРЖОНОВ,
Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи.

— Қорасув—4 массиви шаҳримиздаги энг кенжа турар жой массивларидан бири ҳисобланади. Биз ана шу ердаги янги уйларда яшовчи аҳолига почта хизмати кўрсатишни яхши йўлга қўйиш бўйича қатор тадбирларни амалга оширдик.

Юқоридаги мактуб авторларининг шикояти бўйича ҳам зудлик билан текшириш ўтказилди ва массивга қайси почта хизмат кўрсатиши кераклиги масаласи ижобий ҳал этилди. Эндиликда Қорасув—4 массивига 187-алоқа бўлими хизмат кўрсатади.

Массив аҳолисига телеграммалар ўз вақтида олиб бориб бериляпти. Лекин қурилиш ташкилотлари ҳалигача абонемент шкафларини ўрнатмаганликлари сабабли газета ва журналлар ҳамда хатлар эгаларига алоқа бўлимининг ўзида беріляпти.

Газетхон Н. Толиповнинг шикояти билан ҳам танишиб чиқдик. Бу ерда шуни таъкидлаш керакки. газеталарнинг эгаларига қачон тарқатилиши кўпинча почтальонга боғлиқ бўлмай, балки газета ва журналларнинг алоқа бўлимига қачон келтирилиши билан боғлиқдир. Н. Толипов истиқомат қилувчи Авангард кўчасига тажрибали почтальон Зокирова хизмат кўрсатади. У 14 йилдан бери шу касбда ишлайди ва унинг қониқарсиз ишлаши ҳақида бирор марта шикоят тушмаган эди. У почтани ўзи тарқатиши аниқланди. «Почтани ёш болалар тарқатиб юришади» деган гап тасдиқланмади.

Газетхон Н. Толипов газеталарни ўз вақтида, жумладан октябрь ойида тўлиқ олаётгани ҳақида тилхат ёзиб берди.

Дард устига чипқон

1976 йилдан буён буйрагим оғрийди. Трускавец санаторийсида даволангандим, тош бор дейишди. Шу кунларда, оғриқ қайталаб, қаттиқ азобдаман. 17 октябрь куни «Тез ёрдам» машинаси чақирдик. Врачлар укол қилишди, кейин 1-шаҳар касалхонасига олиб боришди. У ерда ҳам ёрдам кўрсатишди. Кейин Собир Раҳимов районидаги 4-поликлиника уролог врачи Ҳошим Қосимовга учрашдим. У 17 октябрдан 31 октябргача касаллик варақаси ёзиб берди. Лекин ҳамон оғриқ қолмаяпти. Ишлай олмаяпман. Врач Ҳ. Қосимовга учрашиб шуларни айтсам: «Бор, қаерга борсанг боравер», деб мени хонасидан ҳайдаб чиқарди. Унинг қўпол муомаласи дард устига чипқон бўлди.

А. МИРЗАЕВ, хизматчи.

Н. ЭРГАШЕВА,
4-поликлиника бош врачи ўринбосари.

— Аҳаджон Мирзаев ҳақиқатан ҳам бир неча йилдан буён сурункали буйрак пиелонефрит касали билан оғриб келяпти. Ора-сира даволаниш учун поликлиникага келади. Жумладан, шу йил 17 октябрда ҳам буйрак оғриғи билан шикоят қилиб келди. Унга ўша кундан 31 октябргача касаллик варақаси очилди. 27 октябрда 1-шаҳар шифохонасига ётиб даволаниши учун ордер берилди. 1 ноябрдан уролог врач Х. Қосимов А. Мирзаевни ишга ёзиб берган. Врач Х. Қосимов беморнинг соғлиги тўғрисида ғамхўрлик кўрсатиши керак эди.

Мен 10 ноябрь куни бемор А. Мирзаевни уйидан чақириб келдим. Унга шу кундан бошлаб касаллик варақаси очдик ва даволашга киришдик. А. Мирзаев ордерни олган куни— 27 октябрда 1-шаҳар шифохонасига борган. Қабул бўлимидагилар жой йўқлиги учун ордернинг орқа томонига 27 ноябрда келишини ёзиб беришган. Энди у шифохонага ётгунга қадар касаллик варақасида бўлади.

С. ИНОҒОМОВА,
Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси даволаш бўлимининг бошлиғи.

— Ҳар бир поликлиника беморга касаллик варақаси очиб, уни беркитгунга қадар тегишли шифохонада ётиб даволаниш тўғрисида ордер берса-ю, ушбу ордер билан бирон сабаб— яъни ремонт, жой бандлиги ёки беморнинг шифохонада ётиб даволанишининг зарури йўқлиги сабабли беморни ётқизиш имкони бўлмаган тақдирда, поликлиниканинг даволаш врачи ана шу сабабларни билиши, беморни шифохонага ётқизиш имкони вужудга келгунга қадар касаллик варақасини ёпмаслиги ва амбулаторияда даволаб туриши керак. Бу ўринда 4-поликлиниканинг уролог врачи Х. Қосимов бемор А. Мирзаев шифохонага ёта олмагани ҳолда унинг касаллик варақасини ёпиб, ишга ёзиб бергани қонунга хилофдир.

Охунбобоев номли Тошкент медицина билим юрти республикамиздаги шифохоналар, медицина муассасалари учун малакали медицина ходимлари тайёрлаб бераётган ўқув юртларидан биридир. Бу ерда бўлажак медицина мутахассисларининг чуқур билим олишлари учун барча шароитлар мавжуд.

СУРАТДА: амалий лаборатория машғулотида.

М. Нуриддинов фотоси.

Ҳурматли редакция! Республикамизнинг Сурхондарё областида Хўжаи-кон туз кони очилганини газета хабарларидан ўқиган эдик. Бу коннинг туз запаси қанча? Бир замонлар келиб туз танқислиги бўлиши мумкинми? Шулар ҳақида тўлиқроқ маълумот берсангиз.

Д. Икромхўжаев, Б. Одилов, С. Нурматов, ишчилар.

Фан оламида

ОППОҚ ТУЗ КОНЛАРИ

«Қадимда бир сиқим туз учун кишиларни қул қилиб сотганлар. Туз олтин ва кумушдан қимматроқ бўлган».

Қандсиз яшаш мумкин, чунки унинг ўрнини босадиган турли хил шарбатли мевалар мавжуд. Лекин тузсиз яшаш мумкинми? Йўқ албатта. Нега десангиз, аввало ош тузи таркибидаги натрий элементи кишилар қонини ташкил этувчи элементлардан ҳисобланади. Турли озиқ-овқатлар билан танага кирувчи натрий тугаб қолгудек бўлса, одамнинг қони ивиб, шу ондаёқ ўлиши мумкин. Шунинг учун ҳам тузни умуман истеъмол қилмаслик ёки меъёридан кам истеъмол қилиш кам қувватлик, кўз, қулоқ, ошқозон ва бошқа бир қатор касалликларга олиб келади.

Хўш, ош тузи нима? Тузлар ҳам ўзига хос турли минераллардан ташкил топган бўлади: ош тузи натрий ва хлор бирикмасидан иборат. Кўпинча оқ рангда бўлади. Таркибида бир оз темир бўлса қизғиш, органик моддалар бўлса қора ва кул рангда ҳам учраши мумкин. Ош тузидан сода, натрий метали, хлор кислотаси олинади. Қора металлургияда эса чўяни олтингугуртдан тозалашда кенг қўлланилади.

Медицинада ош тузидан физиологик эритмалар ва турли хил дорилар тайёрланади. Умуман олганда ош тузи саноат ва қишлоқ хўжалигининг 1500 дан ортиқ соҳаларида ишлатилади.

Мана энди бир неча туз турлари билан танишинг:

Тенардит ва мирабилит — бир хил натрий сульфат тузининг сувли ва сувсиз турларидир. Табиатда ҳар хил рангда учрайди, сувда яхши эрийди. Мазаси тахир-шўр. Мирабилит қўлга олинганда совуқроқ туюлади. Чунки у таркибида сувни қуёшда тез йўқотиб, тенардитга айланади.

Натрий сульфати — мирабилит ойна саноатида сода ўрнида ишлатилади. Унинг бир қисми медицинада, фотографияда, совун ишлаб чиқаришда асосий хом ашё бўлиб хизмат қилади.

Астраханит — натрий ва магний сульфатларидан иборат туз. Мазаси ўта шўр, соф ҳолатда ишлатилмайди.

Сода — натрий карбонати республикамизда Нурота тоғининг шимолидаги икки кичкина кўл-Қолгансир ва Иссиккўлдан топилган. Сода оқ рангли, лекин турли аралашмалар ҳисобига кулранг ва қора ҳам бўлиши мумкин. Сода медицинада, кўпчилик озиқ-овқат саноатида ва бошқа соҳаларда ишлатилади.

Сильвин ёки ялама туз — таркиби калий хлордан ташкил топган бўлиб, ташқи кўриниши билан галит (ош тузи)дан жуда оз фарқ қилади. Уни бошқа тузлардан тилни ўювчи тахир таъми ва таркибидаги темир оксидларининг таъсирида тўқ ва қизил рангга бўялганлиги билан ажралиб туради. Асосан, калий ўғитлари олиш учун хом ашё ҳисобланади.

Карналлит — калий ва магнийнинг хлорли тузи ҳисобланиб, таркибида 6 молекула сув бор. Бу хилдаги туз қатламлари орасида учраса ҳам, миқдор жиҳатдан жуда кам бўлади. Таъми тахир, ранги оч сариқдан тўқ қизилгача.

Биз кўрган тузларнинг деярли ҳаммаси ҳам, одатда, иссиқ иқлим шароитида, буғланаётган сув миқдори оқиб келаётган сув миқдоридан кўп бўлган сув ҳавзалари тубида тўйинган эритмадан чўкади.

Тузларнинг ҳосил бўлишида асосий манба бўлиб ернинг устки қисми, пўсти ҳисобланади. Туз бизни ўраб олган органик ва ноорганик моддалар таркибида маълум миқдорда учрайди. Ер сатҳида содир бўладиган ёғин-сочинларнинг бир қисми буғланиб кетса, иккинчи қисми ирмоқлар, дарёларга айланади, учинчи қисми эса, ер остига сингиб тупроқ ва грунт сувларини ташкил этади. Ана шу уч хил сув ўз ҳаракати давомида тоғ жинсларини емиради, шу жинслардаги турли тузларни эритиб дарёлар орқали кўллар, денгизлар ва океанларга тўплайди. Вақт ўтган сайин грунт сувларининг таркибида ҳам тузнинг миқдори орта боради. Шунинг учун ҳам 1 литр оқар сувдаги туз миқдори баъзан 10 грамм бўлса, ер ости сувида эса бир неча юз граммдан ошади.

Ўзбекистондаги баъзи бир тузли кўллардаги сувнинг бир литрида эрувчи тузларнинг миқдори 560 граммдан ошади. Океан сувларининг бир литрида 35 граммгача туз бор. Маълумотларга кўра, дарёлар ҳар йили океанларга 2735 миллион тонна турли туз келтиради. Жумладан, ош тузи 157 миллион тоннани ташкил этади.

Тадқиқотлар шуни кўрсатадики, Ер юзида туз йиғилиши жараёни қадимий геологик даврларда жуда суст бўлиб, сезиларли даражада туз пайдо бўлиш бундан 560 миллион йил муқаддам бошланган. Айниқса, палеозой эрасининг девон давридан бошлаб Ер сатҳининг деярли ҳамма жойларида йирик туз конлари пайдо бўла бошлади. Шуларнинг бири республикамиз жанубидаги Сурхон ва Қарши воҳалари остида жойлашган юра даврига мансуб ва бундан 250 миллион йил чамаси илгари пайдо бўлган туз конларидир. Унинг бир томони жанубда Амударё остидан Афғонистон томонга кетса, шарқда Душанбадан ўтиб Хўжа-Мўмин туз тоғларини пайдо қилади. Иккинчи томони ғарбда, Туркманистоннинг Репетек станциясигача етиб, шимолда Бухорогача боради. Ер остида 200 минг квадрат километр майдонни ишғол қилган бу туз қатламларининг қалинлиги 400—700 метрга тенг бўлиб, асосан ош тузи ва ялама-қизил калий тузларидан иборатдир. Бу ерлардан XII асрда ўтган италиялик сайёҳ Марко Полонинг ёзишича, бу ерлардаги туз конларининг умумий запаси — Ер юзидаги бутун халқларнинг умрбод эҳтиёжини қондира олишига етар экан.

Маълумки, фан ва техниканинг ўсиши билан халқ хўжалигида туз ишлатиш миқдори йил сайин ошиб бормоқда. Шунинг учун ҳам ердаги барча туз конлари қазила борса, унинг запаслари тамом бўлиб, туз танқислиги — «очлиги» бошланмасмикин деган проблемалар ҳам ҳозирги кунда олимлар олдида кўндаланг турибди. Бундай саволларга геолог олимлар йўқ деб жавоб бериб, буни қуйидаги мисолларда исботлаб берадилар.

Агар бир одам бир кунда 20 грамм, бир йилда — 7—8 кило, 70 йилда қарийб ярим тонна туз ишлатади десак, ҳозир ер юзида яшаётган 4 миллиарддан ошиқ киши бир йилда 35 миллион тоннага яқин туз истеъмол қилади. Тузни халқ хўжалигининг 1500 соҳасида ишлатилишини ҳисобга олсак, бу миқдор яна бир неча марта кўпаяди. Агар ҳар йили ер остидан 100 миллион тонна туз қазиб олинганда ҳам, унинг запаси инсониятга 30 минг йилга етар экан. Агар бунга океандаги 22 миллион куб километр ҳажмдаги тузни ҳам қўшсак, йиғилган туз ердаги одамлар учун 660 минг йилга етар экан.

Шуни таъкидлаш керакки, сарф бўлаётган океан тузлари қуруқликдан дарёлар орқали келаётган тузлар ҳисобига муттасил тўлиб бораверади. Маълумотларга қараганда, ҳар йили қуруқликдан океанга 157 миллион тонна эриган туз келиб туради. Бу деган сўз, инсонлар бир йилда истеъмол қиладиган туз миқдоридан икки баробар кўп демакдир. Яъни сайёрамизда «туз танқислиги» ҳеч қачон бўлмайди.

Республикамизнинг бепоён чўл ва саҳроларидаги оқмайдиган сув ҳавзаларида тузли кўллар ва шўрхок тупроқлар ҳамда шўрлар учраб туради. Улар қаторига Айдар-Арнасой шўр кўли, Тузкон кўли, Шўрсой шўри, Кериз шўри, Марказий Фарғона шўрлари, астраханитли Денгиз кўл, Қуруқ туз кўли, мирабилитли Муллали қуруқ туз кўли, галит-астраханитли Лавлакон группасидаги қуруқ туз кўллари, галитли Жолгич-оғоч ва Қамишбулоқ қуруқ кўллар, астраханит-галитли Қораумбет қуруқ туз кўли, галитли Борса-келмас туз кўллари киради.

Шундай қилиб, Ўзбекистон оламшумул туз запасларига эга. Лекин республикамиз эҳтиёжи учун зарур бўлган туз 1981 йилга қадар Арманистон ва Қозоғистондан ташиб келтирилар эди. Кези келганда шуни айтиш мумкинки, ташиб келтирилаётган тузлар таъми ва бошқа хоссалари бўйича республикамиз жанубидаги, жумладан Хўжаи-кон тузларидан паст ва сифатсиздир.

Хўжаи-кон туз конининг очилиши республикамиз халқ хўжалиги учун катта аҳамият кашф этади. Чунки бу «хамир учидан патир», холос! Хўжаи-кон ош тузи кетидан Қовурдоғ калий-ўғитбоп тузлар ҳам ишга туширилишидан умидвормиз. Шундай қилинса, Ўзбекистон калий ўғитларига бўлган ўз эҳтиёжини тўла-тўкис қоплаб, Ўрта Осиё ва Қозоғистон учун ҳам калий ўғитлари юбора олади. Демак республикамизнинг турли тузлар бўйича бўлган истиқболлари жуда ҳам порлоқдир.

Ўзбекистон жанубидаги тузларни ўрганишда ва уларнинг ишга туширилишида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. М. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институтининг олимларидан Н. П. Петров, Д. Эшниёзов, Э. Йўлдошев, М. Мираҳмедовлар ва Ўзбекистон ССР Геология министрлиги Қашқадарё экспедициясининг геологлар коллективи — К. Жонибеков, А. М. Мальцев, Э. Ўткинбоев, Э. Муҳтарамов ва бошқаларнинг ҳиссалари катта, булар уларнинг кўп йиллик машаққатли ва шарафли меҳнатининг маҳсулидир.

Хўжаи-кон туз конининг очилиши ва ишга туширилиши фан ва ишлаб чиқаришнинг узвий ҳамкорлигидан яққол мисолдир ва улкан ғалабадир.

М. ЗОКИРОВ,
геология-минералогия фанлари доктори.

Ҳар тўғрида

Посбон... шер

Миннесота штатида яшовчи американлик Фред Роблевскийнинг кичик бир авторемонт устахонасига безорилар бир неча марта ҳужум қилганларидан сўнг у ўз хўжалигининг посбонлигини... шерга топширишга қарор қилди. Роблевский ўзининг бу ғалати қарори сабабини «Полицияга етти ёки саккиз марта арз қилган бўлсамда, улар ҳеч иш қилмадилар», — деб тушунтирди.

Эндиликда Роблевскийни ортиқ ҳеч ким ташвишга қўймаяпти, аммо қўшнилари бунга рози эмаслар. «Биздан юз миль нарида яшовчилар учун бу нарса ғалати бўлиб туюлсада ёнма-ён яшайдиган кишиларнинг қаттиқ бош қотиришларига тўғри келади». — деб шикоят қилди. Роблевскийнинг қўшниси.

Шернинг эгаси эса ҳайвон беҳайбат бўлишига қарамай, аслида у беозор — қозиқ тишлари билан оёқларидаги тирноқлари олиб ташланган дейди. Роблевскийнинг фикрича, қўшнилари унга ҳавaслари келаётганлигидан ҳасад билан қараётган эмишлар.

Ғалати «тадқиқот»

Швейцариянинг Берн шаҳридаги университетнинг медицина факультетида ғалати бир «тадқиқот» ўтказилди. Студентлар химик олим раҳбарлигида ўпишнинг... киши соғлиғига таъсирини тадқиқ этдилар. Улар мураккаб аппаратлардан фойдаланиб, кўпдан-кўп анализлар ўтказиб олинган маълумотларни якунлаш учун ҳисобдон машинадан фойдаланиб, ўпишлар кишининг соғлиғи учун зарарли деган кутилмаган бир хулосага келдилар. Тадқиқот қатнашчилари организм сарфлаган энергияни, қон босими бирдан кўтарилиб кетиши ва томир уриши тезлашишини, шунингдек бошқа салбий омилларни назарда тутиб, ҳар бир ўпиш ошиқ-машуқлар ҳаётини 3 минут, 20 марта ўпиш эса бутун бир соат камайтиришини ҳисоблаб чиқдилар.

Шундай қилиб, тадқиқот авторлари кишилар қанчалик кўп ўпишишса улар шунча тезроқ қарийдилар, деган узил-кесил хулоса чиқардилар.

Аммо ошиқ-машуқлар кўпам ҳафа бўлмасинлар. Киши ўпишишдан воз кечса қариликдан эмас, балки юраги сиқилиб тезроқ оламдан ўтади, деб ҳисоблайди Швейцариянинг «Сюисс» газетаси.

(ТАСС)

Тошкент шаҳар ёш техниклар станциясида бир нечта тўгараклар муваффақиятли ишлаб турибди. Бу тўгаракларда машғулотлар ҳамиша қизиқарли олиб борилади.

СУРАТДА: ракетамодель тўгараги қатнашчиси 228-мактабнинг 8 синф ўқувчиси Таня Брежнаяни машғулот устида кўриб турибсиз.

Р. Альбенов фотоси.

Жаҳон ойнаси

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЖУДА МУҲИМ ВОҚЕА

БОНН. ДДП агентлиги хабар беради: ГФР ҳукуматининг расмий вакили К. Беккер Ғарбий Германия радноси орқали сўзлаган нутқида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг ГФРга қиладиган визити ҳақида бундай деди: ГФР канцлери Г. Шмидтнинг фикрича, иккала мамлакат ўртасидаги мулоқот халқаро сиёсатнинг айниқса оғир бир даврида жуда муҳим воқеадир ва уни тўхтатиб қўйиш мумкин эмас. У. Г. Шмидт давлат арбоблари ўртасида фикрлашув ва воқеаларга баҳо бериш барқарорликнинг ҳал қилувчи элементи» эканлигига ишончим комил, деб уқтириб ўтди.

Ҳукумат вакили Г. Шмидт Шарқ билан Ғарб ўртасидаги мулоқотга ҳисса қўшиш учун куч-ғайратини сарфлайди деб таъкидлади.

К. Беккер бўлажак Совет — Ғарбий Германия музокараларида, ҳеч шубҳасиз, иқтисодий масалалар муҳим ўринни эгаллайди, деган фикрни билдирди ва шу муносабат билан СССР ҳамда ГФР ўртасидаги иқтисодий алоқаларга ва ҳамкорликка ҳеч нарса тўсқинлик қилиши керак эмас, деб таъкидлади.

Катта аҳамиятга молик визит

БОНН. ГФР хўжалик министри О. Ламбсдорф Бонндаги чет эллик журналистлар билан бу ерда ўтказилган учрашув чоғида қуйидагиларни айтди: «Биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг Боннга қиладиган визитига даставвал ГФР билан СССР ўртасида олий даражадаги сиёсий музокараларнинг муҳимлигини эътиборга олиб, жуда катта аҳамият бермоқдамиз. Ўз-ўзидан равшанки, икки томонлама иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш масаласига ҳам тегишли даражада эътибор берилади».

У ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий алоқалар узоқ муддатли ҳамда истиқболли характерда эканлигини таъкидлади. Бу ҳамкорлик Совет Иттифоқига, шунингдек ГФРга манфаатли бўлишдан ташқари, ҳам Ғарбий, ҳам Шарқий Европадаги бошқа мамлакатларга талайгина наф келтирмоқда, деди О. Ламбсдорф.

О. Ламбсдорф Вашингтон СССРнинг ГФР билан ва Ғарбий Европадаги бошқа мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорлигини барбод этиш ёки лоақал тўхтатиб қўйиш йўлидаги уринишлари (бу уринишлар даставвал қувурлар етказиб бериш эвазига яна совет табиий газини етказиб бериш тўғрисида планлаштирилаётган битимга қилинаётган ҳуружларда ўз ифодасини топмоқда) тўғрисидаги саволга жавоб қайтариб. ГФР ушбу масала хусусида ўз позициясини ўзгартирмоқчи эмас, деди. «Бунинг устига американлар бизнинг савдо сиёсатимизни танқид қилгани ҳолда бизга совет табиий гази эвазига ҳеч нарсани таклиф этганлари йўқ», — деб илова қилди у.

Хўжалик министри СССР билан ГФР ўртасидаги иқтисодий алоқалар иккала давлат ўртасида сиёсий муносабатларни нормаллаштиришга ёрдам берганлигини, бу алоқалар кескинликни юмшатишга муҳим ҳисса қўшганлигини таъкидлади. Буни биз иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликка доир Совет — Ғарбий Германия аралаш комиссиясининг яқинда бўлиб ўтган навбатдаги сессияси чоғида қайд этиб ўтдик, деди О. Ламбсдорф.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА ФАН ВА ТЕХНИКА

Францияда бир неча минг метр чуқурликдаги денгиз тубини тадқиқ этишга аталган автомат аппарат қурилди. У электр мотор, аккумулятор, фотокамера ва автомат бошқариш системаси билан таъминланган. Сув устидаги база — кемадан туширилгач, 3 тонна оғирликдаги бу аппарат денгиз тубидан бир неча метр баландликда «муаллақ туради» ва программада белгиланган маршрут бўйича соатига уч километр тезликда ҳаракат қилиб, фотосурат ола бошлайди. У сув остида саккиз соатга яқин тура олиши мумкин. Уни 6.000 метр чуқурликка тушириш ва сув юзига кўтариш учун уч соат керак бўлади.

* * *

Англияда темир йўл қуришда балласт ва шпал ўрнида яхлит бетон рельс ости таглиги қўллана бошлади. Бундай тагликни қуриш одатдагидан қимматга тушсада, у ишлатишда анча арзон ва содда чиқади, рельслар пухтароқ маҳкамланишини таъминлайди, Бу эса тоннелларда темир йўл ётқизишда айниқса муҳимдир

* * *

Англиядаги фирмалардан бири сабзавот ва мева ташиладиган яшикларини сомондан ясашни таклиф этди. Сомон смола билан аралаштирилади ва шундай аралашмадан яшик ясаш учун тахталар прессланади. Бундай тахта ғоятда пишиқ бўлиб, сувга тегса бўкмайди ва ёғоч тахтага нисбатан уч баравар арзонга тушади.

* * *

Ғарбий Германиянинг БМВ фирмаси уқтирадики, автомобиль эгалари ўз машиналарини заруратга нисбатан икки-уч марта кўпроқ техник хизматдан ўтказадилар ва бунга бекорга маблағ сарфлайдилар. Шу муносабат билан фирма ҳисобдон машина билан таъминланган автомобиль курди. Ҳисоб машинаси датчиклар ёрдамида автомобилнинг ишлатилиш шароитларини, унинг юки ва қанча йўл босганлигини кузатиб боради, унга техник хизмат кўрсатиш муддатини белгилайди ва приборлар шчитида сигнал лампочкасини ёқиб, бу ҳақда ҳайдовчини «огоҳлантиради».

СУБУТСИЗ СИЁСАТ

ВАШИНГТОН. Рейган маъмуриятининг олиб бораётган ташқи ва ички сиёсати бошбошдоқли, ҳукуматнинг нима истаётганлигини аниқ тушунмаслик билан характерланади. Американинг мўътабар сиёсий арбоби, демократик партия миллий комитетининг собиқ раиси Р. Страус шу тўғрида гапирди.

У Эй-Би-Си телекомпаниясининг «саволлар ва жавоблар программасида сўзга чиқиб, жумладан американликлар ташқи сиёсат соҳасида маъмуриятдан бир-бирига ўхшамаган уч хил овозни — давлат секретари А. Хейг, мудофаа министри К. Уайнбергер ва президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Р. Алленнинг овозини эшитмоқдалар. Бу овозлар турли хилда янграмоқда, деди Р. Страус.

Маъмурият иқтисодий йўлнинг бошбошдоқлиги ва бир-бирига зидлиги, деди у, жумладан маъмурий бюджет бошқармаси директори Д. Скопман билан молия министри Д. Риган ҳар хил ғояларни илгари сураётганликлари ва очиқдан-очиқ ҳар хил мақсадларга эришиш учун курашаётганликларида намоён бўлмоқда. Федерал бюджетдаги камомат 1984 йилда тугатилади, деб яқиндагина гапирган президентнинг ўзи бўлса бундан икки кун илгари, биз мўлжаллаган муддатда бунга эриша олмаймиз деб гапирди.

ФОЙДА ОРҚАСИДАН ҚУВИБ

НЬЮ-ЙОРК. Монополиялар маҳсулот сотиш қийинчиликларини баҳона қилиб, меҳнаткашларни қанчалик кўп ишдан бўшатсалар корхона эгаларининг оладиган фойдаси шунчалик юқори бўлмоқда. Шу характерли қонуниятни Қўшма Штатлар пўлат қуйиш саноатидаги ишларнинг аҳволи кўрсатиб турибди.

Кейинги вақтларда «Юнайтед стейтс стил» компаниясининг заводларида 17 минг ишчига ишдан бўшатилганлиги тўғрисидаги повесткалар тарқатилди. Холбуки шу йилнинг учинчи кварталида олинган фойда чамаси 200 минг доллар бўлди, прогнозларга кўра бутун 1981 йилда эса бу рақам 1 миллиард доллар кўпаяди.

«Бетбихем стил» корпорациясининг эгалари сўнгги маълумотларга кўра, 6.5 минг «ортиқча» ишчидан қутилганлар, аммо уларнинг шу йил учинчи кварталнинг ўзидагина туширган даромадлари 76.3 миллион доллар бўлган.

Қўшма Штатлардаги еттита катта пўлат корхоналарининг шу йил учинчи кварталида олган жами фойдаси қарийб ярим миллиард доллар бўлган, йил бошидан бери эса икки миллиард доллардан ошиб кетган. Айни маҳалда 50 минг американлик металлург — ишдан маҳрум этилган, яна 15 минг кишининг эса иш ҳақи камайтирилган қисқартирилган иш ҳафтасига ўтказилган.

«Пўлат саноати корхона эгаларининг иш ўринларини тугатиш ва заводларни ёпиш борасида тутаётган сиёсати, — деб таъкидлайди шу муносабат билан «Дейли уорлд» газетаси, — маҳсулот ишлаб чиқариш ғоят камайиб кетганлигига қарамай олинадиган фойдани кўпайтиришларига имкон берди». Хуллас, меҳнаткашлар ҳисобига кўплаб фойда олинмоқда.

Афғон бандитларининг «иш» намунаси

ТЕҲРОН. Эроннинг Нажафобод шаҳри хавфсизлик органлари афғон аксилинқилобчиларидан 6 кишини қамоққа олди. Улар шу шаҳардаги мактаб директорини ўлдиришда айбланмоқдалар.

«Кайҳон» газетаси мухбирининг хабарига кўра, бандитлар уйга кириб олиб, уй эгасидан пул ва қимматбаҳо буюмларни талаб қилишган. Сўнгра уни хотини ва болалари кўз ўнгида қўл-оёғини боғлаб ваҳшиёна ўлдиришган.

Мактаб директорининг ўлдирилганлиги ва уйи талангаилиги Нажафобод аҳолисини ларзага солди. Бу ҳол Эроннинг Шарқий вилоятларига ўрнашиб олган афғон бандитларининг навбатдаги «иши»дан намунадир. Эрон матбуоти «Афғон қочоқлари» деб аталмиш кимсаларнинг жиноятлари тўғрисида деярли ҳар куни хабар қилиб турибди. Одамларни ўлдириш, талаш ва қора дори билан яширинча савдо қилиш ана шу кимсаларнинг одатдаги иши бўлиб қолди.

Қисқа хабарлар

ХАНОЙ. Бу ерда Вьетнам ишчилари ва инженерларининг бир группасига ВЦСПСнинг «Социалистик мусобақа зарбдори» Фахрий нишонларини тантанали равишда топшириш маросими бўлиб ўтди. Ишлаб чиқариш илғорлари социалистик мусобақада, самарали Совет-Вьетнам ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга эришган муваффақиятлари учун шу мукофотлар билан тақдирландилар. Мукофотланганлар орасида СССРга, бошқа социалистик мамлакатларга юбориладиган моллар ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг меҳнаткашлари бор. Мукофотланганлар ўз меҳнатларига берилган юксак баҳо учун ВЦСПСга, советлар мамлакатининг барча меҳнаткашларига самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар ва Совет Иттифоқи билан Вьетнам халқлари ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва бирдамликни мустаҳкамлашга бундан кейин ҳам ўз ҳиссаларини қўшишга қарор берганликларини билдирдилар.

САНО. Яман Араб Республикаси президенти А. А. Солиҳнинг Саудия Арабистонига визити ниҳоясига етди. Визит тамом бўлганидан кейин бу ерда эълон қилинган қўшма баёнотда томонлар араб давлатлари бошлиқлари кенгаши қарорларига содиқ эканликларини таъкидладилар ва сионистларнинг араб ерларини ҳамон оккупация қилиб турганлигини ҳамда Исроилнинг Ливан жанубий районларига қарши агрессив ҳаракатларини қораладилар.

Саудия Арабистони билан Яман Араб Республикаси раҳбарлари зўравонлик билан босиб олинган араб территорияларида Исроилнинг манзилгоҳлар қуришини, Фаластиндаги араб халқининг тарихий, диний ва маданий ёдгорликлари сионистлар томонидан таҳқирланаётганлигини, Исроил босқинчиларининг араб аҳолисига нисбатан террор ва ирқий камситиш сиёсатини давом эттираётганлигини қораладилар.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон пойтахтида янги уруш хавфига қарши, инсониятнинг тинч истиқболи учун кураш шиори остида кўп минг кишилик юриш бўлиб ўтди. Бу ерда «диний арбоблар тинчлик учун курашда» шиори остида дин ва тинчлик масалаларига бағишланиб ўтказилаётган халқаро конференция делегатлари Ҳиндистон жамоатчилиги турли табақаларининг вакиллари билан биргаликда Деҳли кўчаларидан ўтдилар. Конференция ишида 14 мамлакатдан келган 300 дан зиёд таниқли дин арбоблари қатнашмоқда.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. ЭҲСОНОВ: Отамнинг тобилари кўчиб, бир ойдан бери касалхонадалар. Уларнинг пенсияларини олиш учун нима қилиш кераклиги ҳақида маълумот беришингизни сўрайман.

Жавоб: Агар пенсионер хасталиги туфайли шахсан ўзи пенсиясини олиш имкониятига эга бўлмаса, бундай пенсиялар кетма-кетига уч ойдан ортиқ бўлмаган муддат учун ишонч қоғози бўйича тўланиши мумкин. Бундай ишонч қоғозини пенсионер даволаниш учун ётган даволаш муассасасининг маъмурияти тасдиқлаши керак. Бундай ҳолларда ишонч қоғози даволаш муассасасининг масъул кишиси имзоси (масалан, бош врач имзоси) билан ва муҳр билан тасдиқланиши керак. Уч ойлик муддат тугагандан сўнг эса ишонч қоғози қайтадан ёзилади.

∴ ∴ ∴

Р. ОБИДОВА, Н. ЖАҲОНГИРОВ ва бошқалар: Қандай ҳолларда алимент тўлайдиган кишини алимент тўлашдан озод қилиш ёки қарзларни камайтириш мумкин?

Жавоб: Алимент тўлашдан озод қилиш ёки қарзларни камайтириш фақат суд қарори билан қилиниши мумкин.

Агар суд жавобгарнинг касал бўлганлиги ёки бошқа узрли сабабларга кўра алимент тўламаганлигини аниқласа ва унинг моддий аҳволи йиғилган қарзларни тўлаш имкониятини бермайди деб топса, алимент тўловчининг даъвосига асосан уни алимент қарзларидан томомач ёки қисман озод қилишга ҳақлидир.

∴ ∴ ∴

Ш. НУРМАТОВА: Мени Тошкент шаҳрининг Давлат архиви қаерда жойлашганлиги ва бу архивда қандай ҳужжатлар сақланаётганлиги тўғрисидаги маълумотлар қизиқтиради. Илтимосимни бажо келтирсангиз.

Жавоб: Тошкент шаҳрининг Давлат архиви Саперлар кўчасидаги 10-уйда жойлашган. Бу ерда 1917 йилдан то бизнинг шу кунларимизгача бўлган даврга оид ҳужжатлар сақланади. Бу ҳужжатлар илмий ва амалий фаолият учун қизиқарлидир. Давлат архивига шаҳар ва район кўламидаги совет муассасаларидан, олий ўқув юртлари, техникумлар, йирик саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларидан турли хил ҳужжатлар келади. Амалдаги қоидаларга кўра айрим гражданларнинг фаолиятини, ўқиши ва бошқа биографик далилларини тасдиқлайдиган ҳужжатлар Тошкент Давлат архивига топширилмайди, балки улар 75 йил мобайнида муассасалар ва корхоналарнинг ўзида сақланиб туради.

∴ ∴ ∴

А. НУРИДДИНОВ: Улуғ Ватан урушининг қатнашчисиман. Шу хусусда менга берилган гувоҳнома яроқсиз ҳолга келиб қолди. Шу гувоҳномани янгисига алмаштиришим мумкинми?

Жавоб: Улуғ Ватан уруши қатнашчисининг гувоҳномалари билан боғлиқ барча ҳолларда кишилар ўзлари истиқомат қилиб турган район ҳарбий комиссариатига учрашишлари лозим. Бинобарин шундай экан, Сиз ҳам ўзингиз истиқомат қилиб турган жойдаги район ҳарбий комиссариатига ўзингизни қизиқтирган масала юзасидан мурожаат қилишингиз мумкин.

∴ ∴ ∴

В. БИЛОЛОВ: Айтингчи, муқовалари тушиб кетган китобларни қайта муқовалаб берадиган цех борми?

Жавоб: Бу масала юзасидан Тошкент «Сервис» фирмасига учрашишингиз мумкин. Шу фирманинг китобларни муқовалайдиган цехи шаҳримизнинг Лисунов кўчасидаги 1-квартал, 8«а»-уйда жойлашган.

ЧЕМПИОНАТ ЯКУНЛАНДИ

«Пахтакор»—«Днепр»—1:2

Футбол бўйича мамлакат биринчилигининг сўнгги турида Тошкентда учрашган командаларнинг олдида ҳар хил вазифа бор эди. Агар пахтакорчилар учун учрашувнинг натижаси аҳамиятга эга бўлмаса, «Днепр» ғалабага эришган тақдирда олий лигадаги энг кучли ўн команда составидан жой олиши мумкин эди. Шуни эслатиб ўтмоқчимизки, икки йил ана шундай муваффақиятга эришган команданинг аъзоларига СССР спорт мастери унвони бериладн. Худди шу нарса учрашувни қатъий кураш остида ўтишига сабаб бўлди.

Учрашув ҳақида фикр юритишдан олдин бўлган воқеа ҳақида тўхталайлик. Шу куни учрашувга судья этиб тайинланган Сергей Александрович судьялик фаолиятининг 25 йиллигини нишонлади. У мамлакат биринчилиги, СССР Кубоги ва халқаро учрашувларни бошқарди. Бутун фаолияти давомида 1040 учрашувга ҳакамлик қилди. С. А. Беляев Бутуниттифоқ судьялар коллегиясининг масъул секретари эди. Ҳозир у Бутуниттифоқ судьялар коллегияси президиуми ҳузуридаги техник комиссиянинг раиси вазифасини бажаряпти. У судьялик ишини асосий иши билан қўшиб олиб боради. Асосий вазифаси Москва технология институти сектор бошлиғи.

Спортчилар ва футбол мухлислари Бутуниттифоқ тоифасидаги судья С. А. Беляевни муборакбод этишиб, унга тўн, дўппи, қийиқча совға қилишди.

Судьянинг номига айтилган ташаккур сўзлари тинмасдан яна гулдурос овоз янгради. Бунга тошкентликларнинг жуда тез ўтказган комбинацияси сабаб бўлди. Чап қанот бўйлаб олдинга ташланган Марат Кабаев чаққонлик билан ҳимоячи ва дарвозабонни алдаб ўтиб, тўпни дарвозага йўллади.

Ана шундан кейин майдондаги вазият тенглашди. Футболчилар асосан майдон марказини эгаллаб олиш учун ҳаракат қилишди. Дарвозаларнинг олдида жуда кам хавфли вазиятлар вужудга келтирилди. Шу боисдан ҳам «Пахтакор»нинг катта тренери Иштван Секечнинг Нуриддин Амриевга: «Орқага кўп кетма, кўпроқ олдинда ҳаракат қил!» деб айтган сўзлари тез-тез эшитилиб турди. Дарҳақиқат, Амриев учрашувда жуда актив ҳаракат қилди. Чаққонлиги, эпчиллиги билан «Днепр» ҳимоячиларини саросимага тушириб қўйди.

Аста-секин ҳаракат қилиш меҳмонларга қўл келиши кейинроқ маълум бўлди. Улар қарши ҳужумлардан бирини жуда тез ўтказишди. Жарима майдони яқинида тўпни Александр Погорелов қабул қилиб олди. У ноқулай вазиятда бўлишига қарамай, усталик билан тўпни дарвоза томон тепди. Александр Яновский бундай бўлишини кутмаган эди. Тошкентлик ҳимоячилар ҳам ана шу дақиқада қўпол хатога йўл қўйишди. Улар ҳужумчига қаршилик кўрсатишни ва ундан тўпни олиб қўйишни ўйлашмади ҳам. Натижада мезбонларнинг дарвозасига жавоб тўпи киритилди. Бу вазифани Погорелов уддалади.

Бу пахтакорчилар учун қатъий огоҳлантириш бўлиши керак эди. Шунга қарамасдан, улар майдонда оҳиста ҳаракат қилишни давом эттиришди. Майдон марказида тўпни бир-бирига узатиш билан банд бўлишди. Улар меҳмонлар кутилмаганда ҳужум уюштириб, муваффақиятга эришишлари мумкинлигини ҳисобга олмадилар. Шу боисдан ҳам учрашув тақдири меҳмонларнинг фойдасига ҳал бўлди.

Учрашувда «Пахтакор» командасининг ўзига хос камчиликлари яққол кўзга ташланди. Худди ана шу камчилик ва нуқсонлар командага бу йилги мавсумда юқори ўринни эгаллаш имконини бермади. Тошкентлик футболчилар энг оддий вазифа: тўпни бир-бирига оширишда ҳам ноаниқликка йўл қўйдилар. Бу спортчиларимиз тактик жиҳатдан ҳам, техник жиҳатдан ҳам ҳали юқори маҳоратга эга эмасликларидан далолатдир. Тўғри, муҳлислар бундай муҳокамани олдинроқ бошлаш керак эди, деб эътироз билдиришлари мумкин. Шунга қарамасдан бундай фикрни тўғри деб бўлмайди. Гапнинг моҳияти шундаки, пахтакорчилар учун берилган имтиёз муддати бу йил тугади. Келгуси мавсумда улар жуда масъулиятли ва қийин имтиҳондан ўтишади. Олий лигада қолиш учун катта маҳоратга эга бўлиш керак. Ана шу ҳақда ҳозирдан ўйлаш мақсадга мувофиқдир. Демак, тренерлар ва ўйинчилар муваффақиятсизлик ва хатоларнинг сабабларини синчиклаб ўрганиб, хулоса чиқариб олишлари зарур.

Бу учрашувда тошкентликларнинг тактик жиҳатдан ҳам уқувсизликлари яққол кўзга ташланиб турди. Энг асосийси, унда бутун учрашув давомида жанговар ҳаракат қилиш, жон куйдириш, ғалабага эришиш учун коллектив бўлиб ҳаракат қилиш ҳислатлари етишмаяпти.

Ана шу камчиликлар «Пахтакор»нинг дарвозасига иккинчи тўпни киритилишига сабаб бўлди. Деярли майдон марказида тўпни қабул қилиб олган Погорелов бир неча ҳимоячини алдаб ўтиб, жарима майдонига кириб борди. У дарвозабонни ҳам алдаб, тўпни дарвозага йўллади. Бу сафар ҳам ҳимоячилар ҳужумчига бефарқ қараб туришаверди.

Тошкентликлар учрашув натижасини ўз фойдаларига ҳал қилишлари мумкин эдими? Тўғрисини айтганда улар кўрсатган ўйин суръати билан бунга эришиб бўлмасди. Улар айрим ҳолларда чиройли ўйин кўрсатганларини ҳам тан олиш керак. Ана шу дақиқалардан уларнинг юксак маҳоратга эга эканлигига ишониш мумкин эди. Аммо учрашув давомида бундай воқеалар жуда кам бўлди.

Командага мағлубиятга учраганлиги учун қаттиқ танбеҳ бериб бўлмайди. Биринчидан, турли сабабларга кўра етакчи ўйинчиларнинг майдонга чиқмаганлигидир. Иккинчидан, учрашувнинг натижаси команда тақдирига таъсир этмаганлиги ҳам ўзига хос салбий роль ўйнади. Учинчидан эса мавсум давомида футболчилар ниҳоятда чарчаб қолганлигидир.

Шунга қарамасдан тошкентлик айрим футболчилар учрашувда чиройли ўйин кўрсатишди. Команда тренерининг учрашув учун белгилаган планига асосан улар майдон бўйлаб кенг ҳаракат қилишди. Бир-бирларига тўп етказиб бериш ва ҳужум уюштиришда анча маҳорат кўрсатдилар. Александр Янковский, Игорь Иванов, Алексей Петрушин, Андрей Медянский, Нуриддин Амриевлар анча маҳорат кўрсатдилар. Шунингдек, Марат Кабаевнинг ўрнига майдонга чиққан Константин Новиков ҳам актив ҳаракат қилди. Умуман олганда коллектив юксак маҳорат ва илҳом билан ўйнамади. Ваҳоланки, команда аввалги учрашувда жуда юксак маҳорат кўрсатган эди. Суст ўйин ҳамиша ишқибозларни ранжитади. Бу сафар ҳам улар майдондан хафа бўлиб кетишди.

Дарҳақиқат, энди ишқибозлар ҳақида тўхталайлик. Кейинги учрашувларда майдонда суст ҳаракат қилаётган пахтакорчиларнинг ва уларнинг устозлари номига ишқибозлар турли сўзлар айтишмоқда. Айрим безори ишқибозлар эса учрашувни бир маромда ўтишига тўсқинлик қилишяпти. Биз тренерлар, футболчилар ва судьялар билан ҳам суҳбатлашдик. Уларнинг ҳаммаси ишқибозларнинг ўзларини тута билмасликлари, турли беъмани сўзларни бақириб айтишлари учрашувни яхши ўтишига салбий таъсир кўрсатаётганини таъкидлашди. Ўйлаймизки, ана шундай безори ишқибозларни ҳақиқий футбол мухлисларининг ўзлари тартибга чақиришлари лозим. Шунингдек милиция ходимлари ҳам бу ҳодисага бефарқ қарамасликлари керак. Бошқа стадионлардаги сингари радио орқали агар ишқибозлар ўзларини тута билмасалар ва кўп тартиббузарлик қилсалар, стадион учрашув ўтказиш ҳуқуқидан маҳрум қилинишини эшиттириш ҳам мақсадга мувофиқ деб ўйлаймиз. Нима бўлганда ҳам ишқибозларнинг тартибни сақлаши ҳақида жиддий ўйлаш керак.

Иккинчи бўлимда ҳисоб ўзгармади. СССР Давлат Гимни садолари остида командаларнинг капитани Александр Яновский ва Александр Дамин футбол бўйича 44-мамлакат биринчилигининг байроғини туширишди.

Биз янги мавсумни умид билан кутмоқдамиз. У қандай бўларкин?

И. АЛИМОВ.

СУРАТЛАРДА: 44-СССР чемпионати ўйинларидан лавҳалар.

Р. Загратдинов фотолари.

«Пахтакор» ҳақида 17 фикр

«Тошкент оқшоми» мухбирининг саволларига Бутуниттифоқ судьялар коллегияси ҳузуридаги техника комиссиясининг раиси, Бутуниттифоқ тоифасидаги судья Сергей Александрович БЕЛЯЕВ жавоб беради.

— Эҳтимол, сизга «Пахтакор» қатнашган учрашувларга судьялик қилиш тўғри келгандир. Ана шу учрашувлар ҳақида нима дея оласиз?

— Бу командани мен деярли яхши биламан. Команданинг бир неча авлоди иштирок этган учрашувларга судьялик қилганман. Ҳозир команда қайта тикланмоқда. Назаримда унинг келажаги порлоқ. Бу нарсани ҳис этиш тошкентлик ишқибозларга ҳам, бошқа командаларнинг ўйинчиларига ҳам, биз судьяларга ҳам мароқли. Назаримда, коллективга берилган насиҳатлар бефойда кетмаган. Катта иш бажарилди. Командага бир неча киши тренерлик қилган бўлишига қарамасдан у аста-секин тикланиб боряпти. Ҳозир у тўғри йўлдан боряпти.

— Ўйинчилардан кимлар сизга маъқул бўлди?

— Фикрларимни аниқ айтишим мумкин эди. Бироқ, уни мақсадга мувофиқ эмас деб ўйлайман. Ҳозир коллективда асосан ёшлар жамланган. Худди шу нарса уларга ўзларини тўлароқ кўрсатиш, маҳоратларини намоён этишга сабаб бўлиши керак. Командада шерикларини олдинга бошлайдиган маҳоратли ўйинчилар бор. Ана шулар келажакда маҳоратли ва машҳур футболчилар бўлиб етишишади. Улар Ўзбекистон футболини муносиб ҳимоя қиладилар.

— Сиз команданинг яқин келажакдаги истиқболини қандай баҳолайсиз?

— Агар 1982 йилдаги мавсумда иштирок этишни назарда тутадиган бўлсак, унинг келажаги анча дуруст. Ҳар ҳолда пахтакорчилар яхши базага эга. Улар яхши ўйин кўрсатиш ва олий лигада қолиш қобилиятига эгадирлар.

Шуни ҳам эслатиб ўтмоқчиманки, команданинг олдида яна бир муҳим вазифа турибди. Мен мамлакат терма командаси учун ўйинчилар тайёрлашни назарда тутяпман. Буни ҳам команда уддаласа керак.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 14/XI да Ганг дарёсининг қизи, 15/XI да Алмандар, (11, 15.00), Кузнинг биринчи куни (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — Ёшликда берган кўнгил, 15/XI да Вой дод!

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— ЯНГИ ПРОГРАММА —ПРОМЕТЕЙ ЦИРК СПЕКТАКЛИ.

КИНО

13 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАММАМИЗНИНГ НОМИМИЗДАН» —Москва.

«СОҒЛИҚ КОДЕКСИ»— Дружба.

«ДАРСДАН ТАШҚАРИ» —Тошкент Советининг 50 йиллиги.

«БЕГОНА БОЛА»— ВЛКСМ 30 йиллиги номли.

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТЕҲРОН —43» —Нукус (16. 18.30, 20.45), Чайка (18, 21.00), Восток (16, 18.30, 21.00), Москва (17, 20.00), Санъат Саройи (16.15, 19.15), (кичик зал, 17.15, 19.45).

14 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАММАМИЗНИНГ НОМИМИЗДАН» — Москва.

«СОҒЛИҚ КОДЕКСИ»— Дружба.

«ДАРСДАН ТАШҚАРИ» —Тошкент Советининг 50 йиллиги.

«БЕГОНА БОЛА» — ВЛКСМ 30 йиллиги номли.

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТЕҲРОН —43» —Нукус (11, 13.30 16, 18.30, 20.45, Телефон 46-70-69), Чайка (12.30, 15, 18. 21.00, телефон 77-06-20), Восток (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61), Москва (11, 14, 17, 20.00, телефон 33-05-01), Санъат саройи (11, 13.45, 16.15, 19.15), (кичик зал, 12, 14.30, 17.15, 19.45, телефон 44-39-51).

«ЁН ДАФТАРНИНГ СИРИ» — Дружба (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), Тошкент Советининг 50 йиллиги номли (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ТЕКИСЛИКДАГИ ШАФҚАТСИЗ ЖАНГ»— ВЛКСМ 30 йиллиги номли (жуфт соатларда).

МАРКАЗИЙ КОММЕРЦИЯ-РЕКЛАМА ТАШКИЛОТИ

ОРБИТА

РАДИОАППАРАТУРАЛАРНИНГ РЎЗҒОРБОП МОДЕЛЛАРИНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

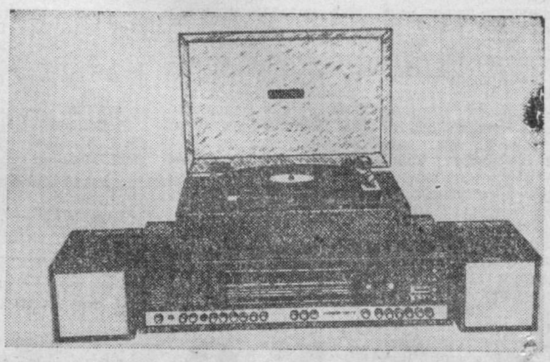

«МЕЛОДИЯ—104 СТЕРЕО» радиоласидан «ижро» этилган стереофоник ва оддий программалар, жаз ва симфоник концертлар, опера ва эстрада ёзувлари аъло даражада эшитилади.

Радиола тўртта алоҳида блокдан: транзисторли радио — приёмник, электр проигриватель қурилмаси ва иккита кўчма акустик системадан иборат. Ҳар бир блокдан бошқа радиотехника қурилмалари комплексида фойдаланиш мумкин.

Радиола олтита диапазонда, жумладан, иккита қисқа тўлқинли диапозонда ишлайди. Товушсиз у ёки бу тўлқинга олиш, частоталарининг автомат равишда ўрнатилганлиги, радиостанцияларга ўтказилиши стерео программаларни ультра қисқа тўлқинли диапозонда эшитишда алоҳида қулайлик яратади.

Баҳоси —325 сўм.

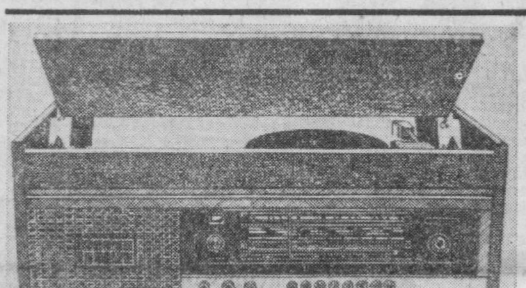

«УРАЛ—114» монофонли радиоласи ўзининг аниқ эшиттириши, радиостанцияларни яхши қабул қилиши, граммпластинкаларни юқори сифатда қўйиб эшиттириши билан афзалдир.

Янги радиола ўзининг ўтмишдоши «УРАЛ—112» моделли радиолага нисбатан фойдаланишда яхши хусусиятларга эга: қисқа тўлқинли аппаратининг сезгирлиги икки баравар ортган. Товуш эшиттириши ҳам баланд.

Товуш эшиттиришни мослаш юқори ва паст товушли частоталарда алоҳида амалга оширилади. Диапозонлари тугмани босиш орқали ўзгаради.

Баҳоси — 146 сўм.

Қўлда кўтариб юриладиган «ОКЕАН—209» транзисторли радио-приёмниги олам-олам янгиликларни: ахборотлар ва музика садоларини эшиттиришга мўлжалланган.

Радиоприёмникнинг ниҳоят даражада сезгирлиги ва у ёки бу тўлқинни аниқ даражада тута билиши, узоқ тўлқинли, ўрта тўлқинли, бешта қисқа тўлқинли ва ультра қисқа тўлқинли диапазонлардаги ҳар қанча олисликдаги радиостанциялардан олиб эшиттирабилишини таъминлайди. Бунинг устига ультра қисқа тўлқинли диапозони частоталарни автомат равишда ўрнатиш имконини беради.

Приёмник таъминсти **универсаль — 373» тип**даги олтита элементда ёки ўзгарувчан ток тармоғида ишлайди.

Баҳоси —136 сўм.

«ОРБИТА» МАРКАЗИЙ КОММЕРЦИЯ —РЕКЛАМА ТАШКИЛОТИ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

13 НОЯБРЬ— ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.05 Л. Синцев чалади (фортепьяно). Ленинграддан олиб кўрсатилади. 18.35 «Сизни нима безовта қиляпти?». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.05 «Ғаройиб манеж». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Амакимнинг туши». Телевизион спектакль премьераси. 2-қисм. 21.30 «Время». 22.05 «1981 йил қўшиқлари». Тошкентдан олиб кўрсатилади. 23.45 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 Фан ва техника соҳасида 1981 йилги СССР Давлат мукофотининг лауреатлари. 20.15 Оренбург Давлат рус халқ хорининг концерти. 21.00 «Табиат посбонлигида». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Валя хола ҳикоя қилади». 21.30 «Время». 22.05 «Чет эл фильмлари экрани». «Хайр, дўстлар». Бадиий фильм (Болгария).

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Куён магнитофон топиб олди». Мультфильм. 18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 18.50 КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ —ҲАЁТГА! «Мусобақа —омма ижоди» (рус.). 19.20 «Дўстлик боғи». Телефильм. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш— озиқ-овқат программасининг асоси». 20.00 «Дунё воқеалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси мақомчилар ансамблининг солистлари К. Тиллабоев ва Н. Тўхтаева концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «1981 йил қўшиқлари». Тошкентдан олиб кўрсатилади. 23.45 Футбол бўйича СССР чемпионати. 1-лига. «Бўстон» (Жиззах» — «Карпати» (Львов) Жиззахдан репортаж (ёзиб олинган). 00.30 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Очиқ дарс». Телефильм. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили. 20.50 Реклама. 21.00 «Беш йиллик пешқадамлари». (рус.). 21.30 МТ IV.

14 НОЯБРЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.00 «Буратино кўргазмаси». 10.30 «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.00 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.30 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». А. Родченко. 12.10 «Камалак» Халқ ижодиёти телевизион программаларининг IV Халқаро фестивали. «Пайял» (Покистон). 12.40 «Советлар ва ҳаёт». Кўрсатувда Арманистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Б. Е. Саркисов иштирок этади. 13.10 «Спортлото»нинг 46-тиражи. 13.20 Б. Барток. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 3-концерт. Венгрия филармониясининг оркестри чалади. 13.45 «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. Олий Бош қўмондонлик артиллерия ва гвардиячи миномётчи резерв қисмларининг ветеранлари билан учрашув. 15.00 «Дунё воқеалари». 15.15 «Ёзда Катя билан» туркумидан болалар учун фильм (ЧССР). 16.10 «Чўчқабоқар», «Қувноқ жўжа». Мультфильмлар. 16.35 «Халқ чолғуларининг садоси». Скрипка. 17.30 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати.

18.00 «Ҳайвонот оламида». 19.00 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали. 19.30 СССР халқ артисти Е. Образцова ва Марказий телевидение ҳамда Бутуниттифоқ радиосининг РСФСР халқ артисти Н. Некратов раҳбарлигидаги рус халқ чолғулари академик оркестри ижросида концерт. 20.20 «Терговни билимдонлар олиб боради». Телевизион бадиий фильм премьераси. 16-иш. «Мевалар ҳаётидан». 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Терговни билимдонлар олиб боради». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.20 Бокс бўйича жаҳон кубоги. Чорак финал. Канададан олиб кўрсатилади. 00.05 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

18.25 «Уланова олами». Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР халқ артисти, Ленин ва СССР Давлат мукофотларининг лауреати Галина Сергеевна Улановининг ҳаёти ва ижоди ҳақида телевизион ҳужжатли фильм. 1-серия. 19.30 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 20.15 «Киносаёҳатчилар клуби». 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 «Булутлар узра қўшиқлар». Телевизион музикали фильм. 23.10 «Киев ҳақида табассум билан». Телевизион ҳужжатли фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

19.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. Ҳамроқулов ва А. Навоий номли Давлат академик Катта театрининг солисти Н. Ўрозова концерти (такрорий). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «ХИРМОНИНГИЗГА БАРАКА». 22.25 «Биринчи қалдирғоч». Кинокомедия. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Мен, сен ва мультик». Болалар учун кинокўрсатув. 18.35 «Уста бўлиш». Телефильм. 19.00 Янгиликлар. 19.20 «Гулдаста». Ёшлар учун программа. 20.00 Телевизион миниатюралар театри. 20.30 «Ахбор». 20.35 Концерт. 21.30 МТ IV.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат, —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83 совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19 фан мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10: адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот—33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

13 НОЯБРЬ, 1981 й. Р—03291. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. В—2199. ИНДЕКС 64690